

Приморске новине

излази петнаестодневно

година XIX

бр. 377

25. децембар 1990.

цијена 6 динара

ДОГАЂА СЕ У НАШОЈ СРЕДИНИ

РАНИ ЗИМСКИ САН

У НАЛТУРИСТИЧКОЈ општини Црне Горе, зимски сан је почeo – прије зиме. Не само да су затворени сезонски хотели, него су под кључем и они – зимски. У метрополи црногорског турizма, гост, намјерник може ових дана да сврти једино у хотел „Могрен”, који је градског типа. У Петровцу иста ствар – ради са-мо градски хотел „Ривијера”. У нашем пак најекслузивнијем лјетовалишту – Светом Стефану и Милочеру – путника, намјерника ће угостићи једино – приватници. А хотели, луксузни и скupi, грађени за рад током цијеле године, за-гrijani су и са зимским базенима. „Авала” у Будви, „Маестрал” у Милочеру, „Ас” у Перазићу и „Палас” у Петровцу су – закључани.

Одговорни у „Монтенегротуристу”, и „Будванској ривијери” – слежу раменима. Кају нема гостију, тешко их је обезбједити па би ови хотели да којим случајем раде доносили само – губитке.

Када су, међутим, ови супер луксузни хотели грађени – а то је било у периоду прије и послиje земљотреса – рачунало се на то да се туристичка сезона продужи и на зимски период. Као што то, уосталом, већ годинама успјешно раде у Херцег-Новом, Дубровнику, Опатији... А Будва, Милочер и Петровац имају изванредну климу, ли-

јепе пјешчане плаже за штетњу и припрему спортиста, чист ваздух и лијепе хотеле. Сва ова мјеста су добро повезана са сијетом. Требало је да само људи, задужени за продају, пропаганду и друге сличне послове мало више раде. Но, за то, изгледа, немају навику. Они већ у новембру, када се затворе сезонски хотели, одлaze на друге одморе заједно са врсним куварима и конобарима. Крећу у познате европске, али и у до-маће туристичке центре, да би за два, три мјесеца зарадили шаку девиза. Остали – већина њих – сједе код својих кућа. Радили би да им неко понуди посао. Један дио њих је, пак, окренут својим кућама које спремају током зime за издавање туристима. Све укупно гледано мало кога бoli глава што је све тако на овом дијелу обале.

А тако је већ годинама. Ништа се не не мијења осим што се гомилају заклучци да треба продужити сезону јер се одавно зна адмираја за последних у „Монтенегротуристу” не може лије-во живјети од онога што се заради за шест, се-дам мјесеци.

Искуства сусједа показују да се и зими може радити и – зарадити. Када се, наравно, хоће. Но, за већи рад и напоре засад бар, у нашој средини нису расположени.

С. Гргетовић

СРЕЋНУ НОВУ 1991. ГОДИНУ
ЖЕЛЕ ВАМ
„ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ“ И
КУЛТУРНО-ИНФОРМАТИВНИ ЦЕНТАР

ИЗБОРИ '90

УБЈЕДЉИВА ПОБЈЕДА КОМУНИСТА

И а првим вишестраначким изборима, одржаним 9. децембра, убедљиво су побиједили кандидати Савеза комуниста. Од 8208 грађана наше општине уписаных у бирачки списак гласало је 6140 или 74,80%.

- Листа кандидата Савеза комуниста за одборнике у Скупштини општине добила је 4101 глас (66,79%) и комунисти ће у новом вишестраначком општинском парламенту имати 28 мјеста. Народна странка је са 1048 гласова освојила седам, а Савез реформских снага са 758 гласова пет одборничких мјеста у Скупштини општине.

● Савез комуниста је са 4262 гласа (69,41%) побиједио и на изборима за посланике у Скупштини СР Црне Горе, па су за републичке посланике из наше општине изабрани Милутин Лалић и Илија Кажанегра.

- Од кандидата за предсједника Предсједништва СР Црне Горе највише гласова добио је кандидат СК Момир Булатовић 3959, или 64,4% грађана који су гласали. На изборима за чланове Предсједништва СР Црне Горе највише гласова у нашој општини добили су кандидати Савеза комуниста Светозар Марковић 4128, Милица Пејановић-Ђуришић 3936 и Хаџбо Нухрановић 2466, и независни кандидат Слободан Вујачић 1306.

● Избори у нашој општини су у потпуности успјели. Сви кандидати за одборнике и посланике су добили потребан број гласова у првом кругу, тако да неће бити понављања избора.

- Но, Избори '90, у нашој општини нијесу се завршили 9. децембра. Пошто ниједан од кандидата за предсједника Предсједништва СР Црне Горе није добио више од половине гласова грађана уписаных у републички бирачки списак, поновљено је (23. децембар) гласање за предсједника Предсједништва СР Црне Горе, а на листу су два кандидата – Момир Булатовић и Љубиша Станковић – који су добили највише гласова у првом кругу. Избори су поновљени и за избор два члана Предсједништва СР Црне Горе, јер су у првом кругу потребан број гласова (више од трећине бирача уписаных у републички бирачки списак) добили смо два кандидата СК – Светозар Марковић и Милица Пејановић-Ђуришић. На листи кандидата за два члана Предсједништва СР Црне Горе у другом кругу нашла су се четири кандидата који су добили највише гласова у првом кругу – Хаџбо Нухрановић (кандидат Савеза комуниста) Слободан Вујачић (независни кандидат), Божо Ковач и Славко Перовић (Савез реформских снага).

До закључења листа нијесмо добили резултате поновљених избора за предсједника и два члана Предсједништва СР Црне Горе.

B.M.C.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ОСНИВАЧ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“ И РАДИО – БУДВЕ

О ДЛУКАМА Вијећа мјесних заједница од 10. децембра и Вијећа удруженог рда од 13. децембра, Скупштина општине је постала оснивач „Приморских новина“ и Радио-Будве чији је доскорашњи оснивач био Социјалистички савез радног народа.

Одлуком о преузимању оснивачких права над јавним гласилима утврђено је да су „Приморске новине“ и Радио-Будве независна и надстраница гласила и да Скупштина општине преузима оснивачка права, дужности и одговорности ради остваривања заједничких интереса радних људи и грађана у јавном информисању. Права, обавезе и одговорности оснивача ближе ће се утврдити оснивачким актом, а оснивач ће, између остalog, утврђивати основе кадровске политике, именовати и разрјешавати главне и одговорне учреднике.

Програмска концепција „Приморских новина“ и Радио-Будве, како стоји у одлуци, засниваће се на потреби обезбеђивања благовременог, истинског и објективног информисања радних људи и грађана општине о збивањима у земљи и свијету, а нарочито у општини, и о питањима од значаја за њихов живот. Скупштина општине ће утврђивати програме рада „Приморских новина“ и Радио-Будве, а ова гласила ће Скупштини подносити годишње изјештаје о извршавању програма рада.

Организациони облик пословања „Приморских новина“ и Радио-Будве утврдиће се оснивачким актом у складу са законом, а надзор над јавним гласилима, у погледу извршавања информативне функције од интереса за општину, вршиће Скупштина општине, односно орган кога она овласти.

СКОУПШТИНСКА ХРОНИКА

ЗА КРАЈ – У ТРИ ЧИНА

ПОСЉЕДЊА сједница Скупштине општине у овом (делегатском) сазиву личила је на представу у три чина. Првог дана, 7. децембра, – делегати су док је кворум висио о конциу, неколико сати расправљали о дневном реду, да би се након каквог-таквог договора разишли, јер није била присутна већина делегата. У нетolerантној и нервозној расправи највише је било ријечи о томе како је Извршини одбор Скупштине општине предложио кандидате за дипломатију и какве су примједбе тим поводом дала предсједништва ОК СК и Социјалситичког савеза, да ли да се организује јавна расправа о оснивању и стопи доприноса за финансирање Фонда за културу и физичку културу или да се одмах донесе одлука, зашто није припремљен предлог одлуке о преузимању оснивачких права на јавним гласилима, да ли да се скине с дневног реда Одлука о продужењу рока за коришћење плаџе Омладинском сервису „13. јул“...

Након те „припремне“ расправе, делегати су на сједницама Вијећа мјесних јединица и Друштвено-политичког вијећа 10. децембра, и на сједницама Вијећа удруженог рада 13. децембра (у повољнијој атмосфери) усвојили Одлу-

ку о измјени и допуни Буџета општине, Одлуку о измјенама и допунама Плана употребе средстава за обнову и изградњу за 1990. годину са Информацијом о реализацији тог плана, и одлуку о одобрењу пореског завршног рачуна општине Будва из 1989. годину. Дата је сагласност на одлуку о измјенама и допунама Статута Фонда за комуналне дјелатности општине и измијењена Одлука о општинским порезима грађана. Донијета је Одлука о привременом финансирању потреба за које се средства обезбеђују у општинском буџету за период 1. јануар – 31. март 1991. године и одлука о преузимању оснивачких права на јавним гласилима.

Основан је Фонд за културу и физичку културу и утврђена стопа доприноса за финансирање ових дјелатности. Усвојен је нацрт Одлуке о радном времену у областима привређивања од посебног интереса за општину који је дат на јавну расправу, као и информације о успјеху ученика основних и средњих школа на крају школске 1989/90. године и Информација о реализацији програма развоја и унапређења дјелатности мале привреде у општини Будва.

НОВО О АУТОБУСКОЈ СТАНИЦИ

КРИВИЦА БЕЗ ОДГОВОРНОСТИ

ССКУПШТИНА општине на сједници одржаној 29. јуна није прихватила Информацију у вези с продајом аутобуске станице коју је било припремило Општинско јавно правобраништво, јер је била спорна површина земљишта која је припадала новом власнику аутобуске станице. Закључено је да треба испитати одговорност општинских органа и служби, па ако се оцјени да има њихових пропуста, да се предузму и мјере одговорности. Формирана је и трочлана комисија (Ђорђије Прибиловић, Жарко Пламенац и Вукашин Марковић) која је дошло до наредне сједнице Скупштине општине да припреми информацију о одговорности општинског јавног правобраниоца и других органа и служби у вези с продајом аутобуске станице.

Уместо на наредној скупштинској сједници, Комисија је поднијела извештај тек послије пет мјесеци, на децембарској сједници Скупштине општине. Извештај је поднijет у форми одговора на делегатско питање, у допунском материјалу уочи сједнице Скупштине општине, и тако оно што је почет-

- Купац укњижен на знатно већој површини земљишта од оне која припада аутобуској станици, па је Управи за катастар наложено да отклони грешку.

ком и средином године заокупљало јавност, сада прошло – незапажено и без никаквог реаговања делегата.

У том извештају који се, ето, чекао пет мјесеци, Комисија је оцјенила да су у поступку изградње и продаје аутобуске станице учињени сљедећи пропусти (цитат):

1. У пројектној документацији недостаје извод из ДУП-а Розино са границама урбанистичке парцеле, односно грађевинске парцеле. (Извод који је приложен не представља урбанистичку парцелу). 2. У огласу о продаји не помиње се урбанистичка парцела, али се набраја што она обухвата.

3. У уговору о купопродаји стоји да предмет купопродаје обухвата земљиште – урбанистичку парцелу, али је погрешно наведено да њу чине дјелови осам парцела.

4. Купац је без уредног писменог захтјева, плаћене

таксе и овјереног извода из ДУП-а Розино укњижен на парцелама које не одговарају парцелама из рјешења о одобрењу за градњу и уговора о купопродаји.

Комисија сматра да је због учињених пропуста купац укњижен на знатно већу површину земљишта од оне која припада Аутобуској станици и које је оглашено за продају са објектом аутобуске станице.

Ради превазилажења настале ситуације, Комисија је мишљења да треба предузети сљедеће:

– да Општинско одјељење за урбанизам, комунално-стамбене послове и катастар у обновљеном поступку изда извод из ДУП-а Розино са границама урбанистичке, односно грађевинске парцеле,

– да Управа за катастар СО одреди које земљишне парцеле, односно дјелови истих, одговарају урбанистичкој парцели коју чини Аутобуска станица и утврди површину исте,

ОСНОВАН ФОНД ЗА КУЛТУРУ И ФИЗИЧКУ КУЛТУРУ

СКУПШТИНА општине је, на посљедњој сједници у овом сазиву, донијела Одлуку о оснивању Фонда за културу и физичку културу чији су задаци планирање и праћење реализације планова развоја културе и физичке културе у нашој општини. Фонд ће утврдити мрежу установа и организација културе и физичке културе, обезбеђивати средства за изградњу, реконструкцију и доградњу објеката културе и физичке културе, обезбеђивати средства за организовање културних и спортских манифестација... и извјештавати Скупштину општине о свом раду и функционисању установа културе и давати предлоге и мишљења Скупштини у вези положаја и политичке развој културе и физичке културе.

Фондом ће управљати Савјет у коме ће бити представници организација културе и физичке културе и одборници Скупштине општине, а до избора директора Фонда ову дужност ће обављати секретар СИЗ за науку и културу општине.

Утврђена је и стопа доприноса из личног дохотка за финансирање културе и физичке културе. Из личног дохотка радника у привреди и непривреди стопа доприноса биће 2,40% (по 1,20% за културу и физичку културу), а из личних доходака радника који је самостално обављају дјелатност издваја се исто по стопи од 2,40% (2,00 за културу а 0,40 за физичку културу).

ОСВРТ

ГРАДИМО, А ЗА КОГА...

НЕДАВНО је јавности саопштено да „Монтенегротурист“ купује недовршену спортску халу у граду уз коју намјерава да гради хотел са 220 кревета који ће радити током цијеле године.

● Одмах да кажемо: што се хале тиче ова вијест је свакако обрадовала наше суграђане. Овај лијепи објекат, који је изградио бивши СИЗ за комунално-стамбене послове, толико потребан нашем граду, појавио је стигао под кров, али и дуго већ стоји – празан. Нема, наиме, новца да би се завршили занатски и други завршни радови и да би хала коначно – прорадила.

● Када је, пак, о хотелу ријеч, поставља се доста питања. Основно је, свакако: што ће Будви и трећи зимски хотел, када се није изградио, али издалека не користе како треба? „Аvala“, која има све потребне зимске садржаје не ради. Отворен је ових дана хотел „Могрен“, који је такође „гријан“, али његови капацитети се ни издалека не користе како треба.

● Туристичкој Будви – то истичу сви који добро познају овдашње туристичке (не)прилике – нису потребни нови зимски хотели, већ људи орни за рад. Са идејама, знањем, радном енергијом...

● Хотел „Avala“ је, напримjer, удаљен од спортске хале непуна два километра и у њему могу боравити спортисти и други који ће користити овај спортски објекат, који је уствари вишенајенски. Но будвански туристички манир је, изгледа, овакав – умјесто у људе, улаже се у објекте. Без обзира на то како ће радити. С.Г.

Припремио:
В.М. Станчић

СПОР ОКО ПЛАЖЕ

За новембарску сједницу Скупштине општине био је припремљен предлог Одлуке о измјени и допунама раније одлуке о давању на коришћење морског добра Омладинском сервису „13. јул”, којом је било предложено да се плажа од хотела „Авала” до старог града умјесто на три овим корисницима да на десет година, а да се на њој могу поставити искључиво кабине, сунцобраны, лежаљке, корпе за отпадке, тушеви и санитарни чворови. Према капацитету плаже. Одлуком је, такође, било предвиђено да ће она престати да важи ако корисник не уклони све привремене објекте с плаже, затим да корисник морског добра не може почети с радом без техничког пријема плаже и одобрења надлежног органа, као и да је корисник дужан да трпи измјене и допуне Урбанистичког пројекта Старог града.

Предлог ове одлуке није разматран на новембарској сједници јер није одржана, а скинут је с дневног реда децембарске сједнице Скупштине општине на предлог представника „Будванске ривијере” већином гласова делегата.

Директор Омладинског сервиса „13. јул” Видоје Сјеклона

осудио је овакав поступак дјелате, пошто им је познато да је на чишићењу и уређењу ове плаже уложено доста средстава јер се рачунало да ће се плажа користити више година. Даља улагања која су неопходна ради њеног квалитетнијег опремања и уређења, какве Сјеклона нијесу могућа без кредитата, а они нити су могући нити исплативи за кратак период коришћења. Због тога је тражено да се рок коришћења ове плаже продужи на десет година.

Хоће ли се сада предлог ове одлуке ставити „ад акта” или ће у овом или другачијем облику поново доћи на дневни ред Скупштине општине, остаје да се види, али је очигледно како се на овом примјеру изражавају различити (не) принципијелни захтјеви и интереси.

Између осталог, ако се с правом указивало да се привремени угощитељски објекти на плажи испред хотела „Авала” и уз зидине старог града не уклапају и нарушају амбијент, чудно је како се годинама нико није бунио што је та плажа представљала право сметлиште и депонију отпадног материјала. (Није сувишно ни питање како су у свему томе своју обавезу изршили оп-

НЕ МОЖЕ НА ДУЖИ РОК: МАЛА ПЛАЖА У БУДВИ

штински органи управе.)

Затим, колико је морала у захтјеву ХТП „Будванског ривијера“ да се не продужи рок коришћења плаже испред хотела „Авала“ сада када је коначно очишићена и колико-толико уређена, а они су ту шансу имали годинама и под повољнијим условима и нијесу је искористили. (Није сувишно подсјетити и на онај „чувени“ проспект од прије шест-седам година када

су на плажи испред хотела „Авала“ фото-монтажом „снимљени“ туристи и сунцобраны, а ондашња ООУР „Авала“ и саашња „Будванског ривијера“ нијесу успјели да ни дио тог „пропагандног трика“ претворе у стварност!)

Могла би се овим поводом отворити и расправа о општинској политици и (посебно) њеном спровођењу, али је у доказашњем односу снага и ин-

тереса у општини било нереално очекивати било какву већу принципијелност. Јавни интерес је стално остајао у неком другом плану, попуштајући пред групним који се често и вјешто представљају као општи ишири. А (не) принципијелно скидање с дневног реда тачке о продужењу рока коришћења плаже између хотела „Авала“ и градских бедема више је илустрација него примјер таквог рада.

АМАНДМАН КИЦ-А ДЕЛЕГАТИ ОДБАЦИЛИ

НЕУВЈЕРЉИВО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

На децембарској сједници делегати Скупштине општине одбацили су амандман Културно-информативног центра, који је био уложен на Предлог одлуке о измјенама и допунама одлуке на буџет наше комуне за ову годину.

— Из буџета за 1990. годину за нас је предвиђен износ од 2 милиона и 750 хиљада динара, што не одговара утврђеном финансирању „Града театра“ у висини од 14 одсто боравишне таксе туриста. Прије почетка фестивала добијали смо ујевљавања од надлежних да ћемо добити средства у висини прошлогодишњих.

Објањени су статистички податак од стране Скупштине општине, да је Будва остварила 2.590.858 ноћења и то до 1. септембра. По тој рачунаци „Граду театру“ је требало да припадне 3 милијона 628 хиљада динара. Фер плеј договори и разговори нијесу поштовани, тако да нам је Скупштина општине закинула 878 хиљада динара, каже Бранислав Лијешевић, директор Културно-информативног центра.

У Скупштини општине кажу, сада не могу да изврше прерасподјелу личних доходака.

С.П.

СИНДИКАТ

СТАНОВИ ЗА РАДНИКЕ

ОПШТИНСКИ синдикат је управо привео крају успешну акцију на изградњи 250. станови која су почела у марта ове године. И док ће највероватније око 150 породица за Нову годину добити свој кров над главом, Општински синдикат већ мисли на знатан број оних који нијесу ријешили ово веома значајно животно питање. Тако је већ почела нова акција на изградњи нових стотину станови за раднике. Радне организације су већ од стране синдиката обавијештene о акцији синдиката, па се ваља надати да ће своје стамбене ранг листе до краја мјесеца додати Синдикату како би се направила коначна листа.

Према ријечима Драгана Кларића, секретара Општинског синдиката, пословима изградње и овом приликом бавиће се стамбено кредитна задруга „Елмос“ и већ се почело са припремним радовима. Наиме, у току је рјешавање имовинско правних односа, идејни пројекат је већ завршен, а у току је израда детаљног. По мишљењу Кларића, цијена по квадратном метру стана неће бити већа од 1300 марака, мада ће то умногоме зависити од цијене комуналности. Новина је што ће овога пута и приватни сектор у условима бити изједначен са друштвеним.

Ако све буде како се планира, радови на изградњи нових станови у насељу „Голубине“, почеће најкасније за мјесец дана.

П. ПАВИЋЕВИЋ

ИЗ ЕЛЕКТРО-ДИСТРИБУЦИЈЕ

МРАК ЗА НЕПЛАТИШЕ

ПРЕМА званичним подацима из Електродистрибуције у Будви, потрошачи електричне енергије дугују Електропривреди Црне Горе седам хиљада стarih милијарди. Највећи дугови (у износу од пет хиљада милијарди) су „Монтенегротуррист“ и „Будванског ривијера“, док двије хиљаде милијарди динара дугују бројна домаћinstva и разни објекти мале привреде. Само хотел Будва је платио 300 хиљада нових

динара, „Монтенегро-промет“ са својим продајним објектима 250 хиљада, „Центропром“ 50 хиљада Агрокомбинат из Титограда 100 хиљада, „Титекс“ 100 хиљада итд.

„И велики број домаћinstava није редовно измиривао своје обавезе, казала нам је Радмила Петровић, шеф реализације у Електродистрибуцији, па смо након неколико пушћених опомена, већ искључили са

електро мреже преко 100 домаћinstava, мада је након тога, један дио њих измирио своје обавезе“.

„Неизмирење обавеза од стране потрошача довело је за послене у нашем колективу у веома тежак положај. Сада нијесмо у прилици ни да радничима исплатимо личне дохотке, каже директор Електродистрибуције Душан Вукадиновић. Р.П.

КАКО ИЗБЕЋИ ЖЕЋ

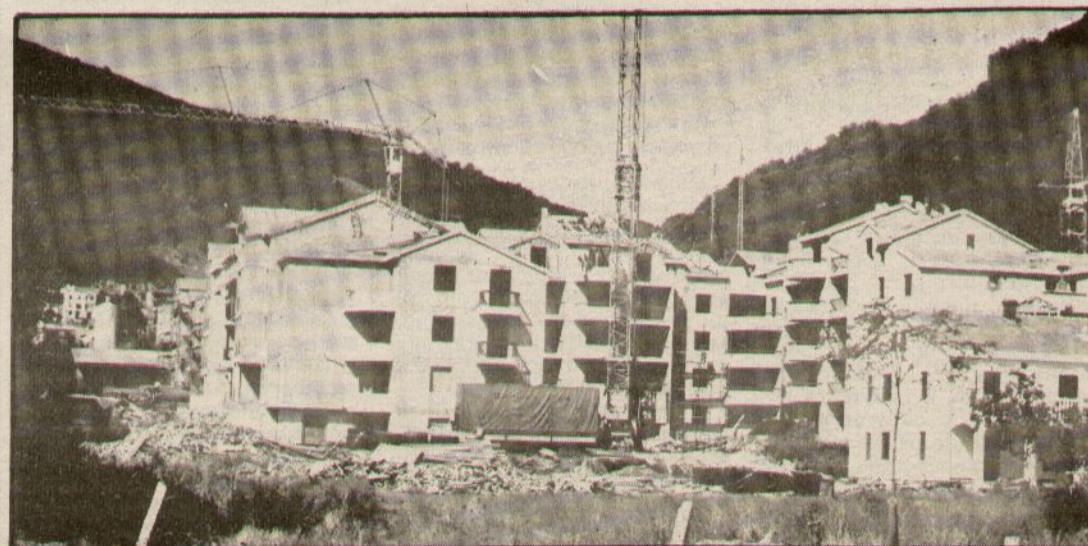
КАКО обезбиједити дољне количине воде у љетњим мјесецима, питање је које је годинама дежурна тема у нашој општини. Међутим, коначног определjenja, и поред тога што је неколико пута до сада проглашавано „ванредно стање“, за сада још увијек, званично, нема. Уствари, према мишљењу Јавног предузећа „Водовод“, проблем недостатка воде на најприхватљивији начин се може ријешити обезбеђењем додатних количина из система Плат код Дубровника, одакле се иначе водом успјешном снабдије-

вају насеља на херцегновској ривијери. Како каже директор „Водовода“, Стеван Вучетић, већ постоји изграђен цјевовод од Будве до Плате, па би била неопходна једино одређена техничка побољшања. По ријечима Вучетића, већ постоји сагласност дубровачке и херцеговачке регије о уступању 700 секундних литара воде, што би за љетњи период било сасвим довољно. Међутим, он истиче да су актуелне и још двије варијанте: акумулација на Паштровској гори и изградња система „Каруч“, на Скадарском језеру. По мишљењу Вучетића за ова

два рјешења већ је касно да би се до идуће сезоне имала воа, чак и када би постојао толико потребан капитал и потпуно спремна грађевинска оператива.

Но и поред свега, коначно рјешење биће усвојено тек када се и у општини а и у републици констатише нова власт, а до тада ће проћи најмање десет дана.

Проблем воде значи и даље остаје отворен, а како сада ствари стоје постоји оправдана бојазан да се случај жећи понови и идуће сезоне. О последицама не треба ни говорити. Р. ПАВИЋЕВИЋ

СТАНОВИ У РЕКОРДНОМ РОКУ

ТРАНСФОРМАЦИЈА У „Будванској ривијери“

СТРАНА ПАМЕТ, И НАША НАУКА

ПОСЛИЈЕ три неуспјела за-казивања састанка стране Републичког Извршног вијећа, око трансформације Туристичког предузећа „Будванска ривијера“ 15. децембра је напо-кон о томе било ријечи.

– Из штампе смо сазнали да се „Будванска ривијера“ поди-јелила на шест предузећа. Оцијенили смо да то није у складу с прописима, јер у црногорском туризам, а посебно овде у Будви, уложена су огромна друштвена средства, па вам то не даје за право да радите што сте наумили. Туризм је наше стратешко опре-дјељење, због тога наша је пре-порука да застанете са транс-формацијом, до идентификације структуре власничког ка-питала, и да своје даље актив-ности водите искључиво у са-гласности са Републичком агенцијом за преструктурирање привреде у нашој ре-публици, рекао је, између осталог, Благоје Лучин, подпред-једник републичког Извршног вијећа.

„Будванска ривијера“ чини 60 одсто капацитета „Монтенегротуриста“, у њеном саставу је 8.400 хотелских кревета, преко 28.000 столица у хотелима и ре-сторанима, затим 6.000 кам-перских јединица, стално за-послених је 2.100, а током сезо-не 4.500.

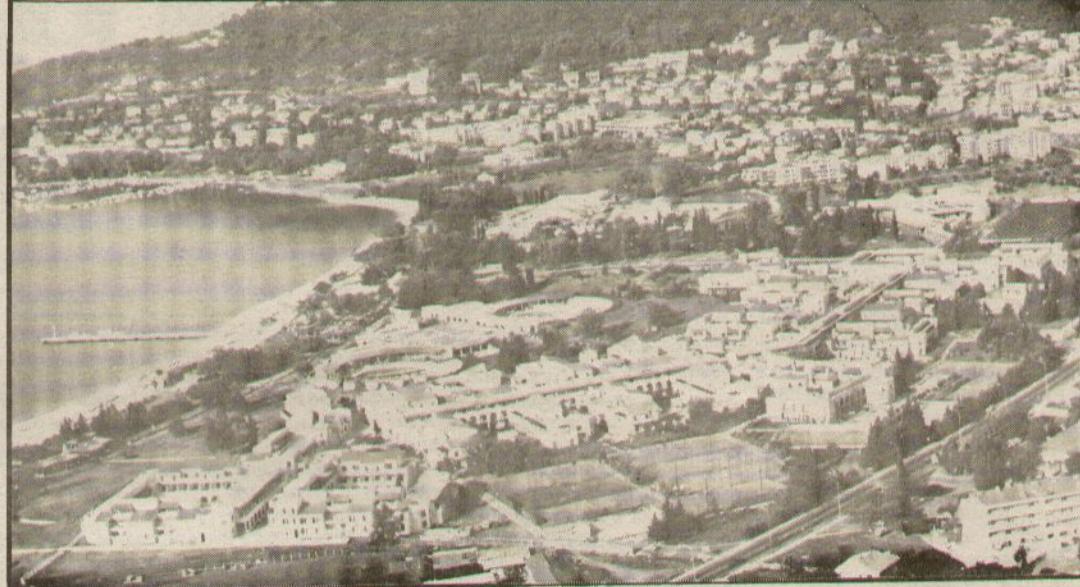
Жарко Миковић, в.д. дирек-тора „Будванска ривијера“ је рекао, да је покренута иницијатива за реорганизацију предузећа још у фебруару ове године.

– Није се брзо радило. По овом питању ангажовали смо двојицу експерата, др Александру Сбутигу и проф. др Драгославу Словићу, а једну трансформацију је радила и наша радна група на челу са Љубом Бојковићем, нашим шефом за план и анализе. Од те три варијенте које су биле предложене Радничком савјету, прихваћена је прва којом се дијелимо у шест самосталних предузећа, а друге двије су биле: да се формирајмо као „неу-прављачки“ Холдинг и да се „Будванска ривијера“ транс-формише у коorporацију са пет профитних центара и толико буџетских, казао је Мико-вић.

Јован Михаиловић, дирек-тор Агенције за преструктури-

рање црногорске привреде, ре-као је водећим туристичким радицима у нашој општини, да је неопходно ангажовати по овом питању и страну памет, али и нашу науку. Последице разлаза у „Будванској ривијери“, одразиле би се и на „Мон-

- * Због реалног раскорака између понуде и потражње мора се спријечити распродажа хотела, односно обезвријеђивање друштвеног капитала, нагласио је Јован Михаиловић, директор Агенције за преструктурирање привреде у Црној Гори

тегногтурист“, који доста значи у свијету.

– Прелазак са самоуправног модела у мјешовити и приватни одвијаће се у периоду до десет година, јер то није тако јед-ноставно. Опредијељење Црне Горе је својинско преструктурирање привреде, а друштвена предузећа треба претварати у мјешовита у којима ће својински односи бити равноправни.

Због реалног раскорака између понуде и потражње мора се спријечити распродажа хотела, односно обезвријеђивање друштвеног капитала. Наш циљ је, да што прије дођемо до

СЛОБОДАН ЛЕКОВИЋ – СЕКРЕТАР

ДЕЛЕГАТИ Скупштине Туристичког савеза Црне Горе на сједници, која је одржана 13. децембра у Будви, једногласно су са новог секретара изабрали Слободана Лековића из Титограда.

С.П.

већег профита, а за преструктурирање предузећа је рок 30. јуни следеће године. Зато не видим разлог за тако брузну трансформацију, рекао је Михаиловић.

У расправи су учествовали и сви директори пословних јединица „Будванске ривијере“. Они се нијесу сложили са мишљењима Лучина и Михаиловића.

Тражили су одговор, на питање, када ће они моћи напо-кон да одлучују, јер до сада је увијек наредба о трансформацији долазила одозго, а то се редовно догађало сваких три четири године.

Љубо Рајеновић се заложио за самосталност предузећа, или да остану заједничке функције пропаганде, продаје и набавке, а др Ратко Вукчевић је рекао:

– Ово је пета реорганизација. Свака од њих је ишла ка томе да донесе боље резултате. Каткада се у томе успјело, али посљедња, која је извршена у „Монтенегротуристу“ није до-нијела жељене резултате.

Мило Вукчевић је био на-јотворенији:

– У „Монтенегротуристу“ се већ десетак година води лоша пословна политика и ту је одавно потребна консолидација кадрова.

Само за камате „Будванска ривијера“ у 1989. години је издвојила 140 милиона, а укупан приход је био 115 милиона динара. Данас је стање такво да би се морале увести принуд-ног мјера.

Донедавни директор „Будванске ривијере“, Драган Недо-вић:

– „Монтенегротурист“ је на-стao као политичка творевина, лишена економског про-мишљања. Увијели смо да овакво заједништво не доноси свима ништа добро, па је то једи-ни разлог био да тражимо излаз из „Монтенегротурист“ и да се подијелимо на шест предузећа у „Будванској ривијери“.

На крају овог маратонског састанка прихваћена је препо-рука Извршног вијећа Скуп-штине СР Црне Горе, да се за-стане у трансформацији али не и да се не иде у реорганиза-цију.

Станко Паповић

ИЗ РАДА ТУРИСТИЧКОГ САВЕЗА

МНОГО ПОСЛОВА И ЗАДАТАКА

СРЕДИНOM децембра у орг-анизацији Туристичког савеза општине, одржан је занимљив састанак с представницима оп-штине и туристичке привреде. Био је то разговор о неким активностима и пословима Туристичког савеза у наредном пе-риоду, поготово о онима који би морали да нађу своје мјесто у програму рада ЗА 1991. годину.

Према мишљењу секретаријата Туристичког савеза у том смислу морало би се ријешити питање секретара Савеза обезбједити простор за рад, као и ријешити проблем трајног финансирања. Вrijед-но је истаћи да ће Туристички савез организовати састанке посвећене начину продужења туристичке сезоне у току зиме и раду хотела прије и послије сезоне. Радиће се на изради новог статута, и покушати по-стићи договор са угоститељским кућама да се током зиме сваких петнаест дана ограни-зују разне културно забавне манифестације и вечери. Пое-себна пажња посветиће се ана-лизи досадашњих послова на обнови културно историјских

споменика а неће изостати ни скupovi око rješavanja pitanja vodosnabđevanja. Značajna pažnja biće posvećena pita-ćima uređenja cijelokupne riviјere, организацији при-vatnog smještaja i trgovine koja још увијек zNAtno zaostaje za potrebama turizma. Organi-zovane se i skup koji bi od-govorio na jedno od osnovnih pitanja daљeg razvoja turističke privrede, a to јe, – kakav turizam želimo u budućnosti razvijati na ovom području.

Наравно, ово су само нека од мноштва питања која би по оце-njama odgovornih у Туристичком савезу требала да нађу своје мјесто у будућем плану рада, па је требalo да се о свemu чује мишљenje опшtinских zvanika i turističkih rad-nika, kako bi budući plan bio što bolji i sadržajniji.

– „У предлагaju посла и за-dataka, циљ нам је, рекао је Богољуб Рајеновић, секретар Туристичког савеза, да у овом доста незгодном тенутку за ту-ризам, дамо свој допринос ка-ко bi mnoge stvari bile bolje“.

По мишљењу Милана Ву-

ковићa, situacija u turističkoj privredi je katastrofalna, ali da bi se Razgovaralo o aktivnostima Turističkog савезa, потребno je prvo riješiti-ti njegov statut kako bi posto-jao mnog jači савез, готовo njegova informativna služba.

„Turistički савез, mora odrediti svoje mjesto i nadležnosti, као и обаže, рекао је Ђорђе Прибилић, предсједник Скупштине општине, да би тек када одговоримо на та питањa, знали какav hoćemo Turistički савez.

„Основни задатак svih, па i Савезa јесте вода, казала је Марина Ивановић. Bez rješavanja tog pitanja sv eje be-spredmetno jer ћe se tako doći u situaciju da se pojedini хотељi zatvorе, каже она.

По ријечима Николе Кентре, посебnu pažnju treba posve-titi propagandi a takođe na-praviti prioritet rješavanja po-jedinih problema. U tom smislu, smatra on, treba na-praviti operativni plan sa posebnim akcentom na pripremu turističke сезоне.

Према оцjeni Boja Grego-

vića, Turistički савез bi se više требао baviti problemati-kom izdavaњa privatnih le-žaja, trgovine, odmarališta, чistoće, a maњe radom хотela.

Сва важна pitanja su, prema riječima Љубе Баука, pobjro-ana na se mora zaјedничki naći put njihovog rješavanja, a Branko Bojković ističe da je to bio i predmet i cilj ovog састанка.

Вукашин Ђулафић је ист-акao da se napokon mormo-iz-jasnitni na nivoj opštine hoćemo li masovni ili elitni turizam, a istruživa iz prošle godine, po njegovoj ocjeni, go-vore da se selekcija mora pra-viti.

Предлози с овог скupa biće dragocjena pomoh da Turistički савез napravi svoj program, rekao је Станко Гиго-вић, predsjednik Скупштине Turističkog савезa, ističući da se u daljnjim aktivnostima amora stvoriti čvršća i boja sa radnja na svim nivoima. Tek tada, Turistički савез može da pomogne i da ga svoj puni dopriнос.

Ранко ПАВИЋЕВИЋ

СПОРОВИ

КЉУЧ ЗА – КАЗИНА

ПО свој прилици коцкар-ски рат у нашој општини је – завршен. Brojni protesti Lutrije Crne Gore, nadležnim republičkim органима, уродили су плодом, па је прије неки дан, на осно-ву rješenja republičkog сekretarijata za привреду и финансije, по други пут затворен казino у хотелу „Аvala“, који су заједнички отворили ХТП „Будванска ривијера“ и фирма из Мон-ровије чији је заступник Грк Џон Паул Папанико-лау.

Лутрија Црне Горе је с будвanskim предузећем и његовим stranim partn-rom водила рат још од љетос. Основни разлог за несугласице боје у томе што су се у казinima у Светом Стефану, Milocheru и Budvi svo vrijeđem, umjesto stranici za koje су nami-jevani, kočkali uglavnom Jugoslaveni. На другој strani kazino Lutrije u Becićima, namiđen is-ključivo za igru na sređu Jugoslavena, bio je svo vrijeđem praktično bez igrača.

Zatvaraњu kazina iteka-ko su se protivili они који су ga otvorili. Dogodilo se da prvu plombu, skinu za-sad nepoznata лица i omogu-će нашим ljudima i dalje kočku, ali je već sljedeće noći uslijedila nova. Ko-liko ћe ona „izdržati“ – остајe da se види.

G.

ВЕЛИКА ПЛАНА ГРАДИ ХОТЕЛ

XOTELSKO preduzeće „Плана“ из наше bratске opštine Velika Plana do početka naредne turističke sezone, adaptiraće za hotel „B“ kategorije, nedavno kupljenu zgradu naselju Podkošljun.

O ovome su sporazum po-stigli, Radе Nišavlić, di-rektor Hotelskog предузећа „Плана“ и predsjed-nik naše opštine, Ђорђе Прибилић.

С.П.

ПРЕНОСИМО

ПРИЈЕ свега да кажем да је Стари град, који је након земљотреса био претворен у гомилу крша, ипак доведен у свој, може се рећи првобитни облик, знатно умноженији и дотежанији. За тај посао треба се захвалити свим грађевинарима па и предузећу „Стари град“ које се старало о обнови и ревитализацији.

Одлуку о ликвидацији, на предлог Скупштине општине доноси је Привредни суд у Титограду и садашњи орган управљања је судско вијеће Окружног привредног суда у Титограду и ја, као ликвидациони управник. На основу досадашњих анализа, могу да кажем да је раније предузеће живјело и радило у условима где се законски прописи нијесу довољно поштовали. У моменту када сам дошао да преуземим дужност, скоро бих могао да кажем да ми вршила дужности директора предузећа није скоро имао шта предати, јер у свом књиговодству није чак имао ни евиденцију о имовини са којом предузеће располаже. МОра се рећи да је првобитно предузеће пословало у своје име и за свој рачун, са свим правима и обавезама. Средства која су добијана за ревитализацију и обнову Будве и њених културних споменика, практично су постојала имовина и власништво до одређеног момента те радне организације.

У ликвидационом поступку, ми морамо прво утврдити имовину, а то није баш лако. Несрећа је што та имовина није вођена у пословним књигама, практично њен власник се није знао, а може да се каже да добрим дијелом у последње

ДОГОВОР А НЕ ЗАКОН

● (Или, шта је рекао **Марко Дармановић**, ликвидациони управник „Стари град“ о дугогодишњем пословању ове организације као гост програма Радио Будве)

двије, три године о њој нико није водио рачуна. Оно што је такође чудно је то што је предузеће последњих дviјe године практично пословало без органа управљања, па су самим тим биле могуће грешке у одлучивању и улагању средстава у инвестиције.

Да би се ови пропусти уклонили, каже даље Дармановић. Приступио сам рјешавању питања статуса радника које сам затекао у радној организацији. Само су три радника задржани да би се завршили ликвидациони послови.

Завршили смо попис и књижење имовине у катастарске књиге Скупштине општине, као и у пословне књиге. Извршена је процјена имовине, а анализа комплетног стања предузећа већ је достављена судском вијелу. Сада радимо на билансирању обавеза и потраживања и ријеч је о великом послу.

На питање, да ли је радна организација која је пословала осам година у оснивању, чинила то законито, ликвидациони управник Марко Дармановић каже да не може говорити о незаконитом пословању. Такође треба истаћи, каже он, да је последњих година било и нових инвестиција иако се то није смјело десити јер није било органа управљања који је могао доносити за то ваљане одлуке.

Тако напримjer, улагање у кабловску телевизију је не намјенско, а оно што је најчудније, је то, што се не зна ни где је та опрема, ни које задужен са њом и то-

ме слично. Сада све то морамо утврдити. На жалост то није све.

Неке ствари ће ићи, морамо рећи веома тешко. Тако је напримjer, ово предузеће од тадашње Скупштине општине било добило право да прода 120 станови, од чега су продата 102 станови док се 18 практично воде као имовина ове фирме.

Да ли је то „Стари град“ на то има право,

— По правилу, не, каже Дармановић, јер је ова радна организација основана са задатком да обавља друге дјелатности, али ето неко јој је и на то дао право. Због свега тога последица ће бити знатне. Тако је Скупштина општине дала преко 100 станови који су изграђени из средстава социјарности која су била назијењена за обнову и ревитализацију, једном броју предузећа без икакве захтјеве, што значи да су она дошла до великих средстава у која нијесу уложила ни један динар.

Такође је установљено да је један велики број грађана у Старом граду давао приземље на коришћење, тако што је друштво уложило средства, па је логично да то треба платити, што није учињено. Ми смо послали опомену односно захтјев да у року од осам дана плате своје обавезе, али то није учињено. Сада те случајеве упућујемо на суд и тражиће се непосредно извршење – уз камату.

Иначе та потраживања данас износе око 17 милиона динара а за два мјесеца тај износ ће бити неупоре-

диво већи. Но, сви дужници ће морати на суд. Прије свих Скупштина општине која тој радној организацији дугује по основу разних обавеза око 700 милијарди динара. Сви дужници до даљњег имаће исти третман и неће бити ни по бабу ни по стричевима. Закон је ту прецизан.

Кабловска телевизија, каже даље Дармановић је прича за себе. Јуди изгледа једноставно плате електричара и прикључи се на кабловску мрежу. Па, где то има? Мора се знати да ће платити и они који су мислили да то неће радити. Ко год је прикључен, мораће да плати, ту је и подatak да су дviјe радне организације у Будви око 2600 квадратних метара пословног простора 1986 године добиле у виду закупа, а није ријеч о закупу. Ријеч је о једној незаконитој игри и сада морамо наћи рјешење у складу са законом.

Шта је са имовинско правним односима, да ли су ријешени?

— Нијесу у неколико случајева. Потоје двојица грађана који имају имовину у Археолошком музеју, где је својевремено Општина донијела рјешење о експропријацији, да би неко најавио на то уложио жалбу, да би другостепени орган вратио цио случај на преиспитивање. Међутим, у објекту су уложене огромне друштвене паре и питање је где се налазе сада непроцеливо вриједни експонати. Пријавили смо чак и случајеве крађе, али још нико није дошао да се тиме позбави.

Имовинско правни односи нијесу ријешени још у неколико случајева. Тако је

споран објекат који је дат по закуп одмаралишту Службе друштвеног књиговодства Србије и још пар кућа.

— На једној од сједница Општинске владе прије дводесетак дана је констатовано да друштена имовина и друштвени интереси нијесу заштићени. Каква је ваша оцјена?

— Такав закључак на основу свега што сам сазнао могао би да стоји. Затајили су у томе општинске надлежне службе и органи.

— Рекосте раније, да је велики број „штетних“ или правно неваљаних уговора.

— То је тачно, мада смо ми већ један број таквих уговора уприличили да буду нормативно правно ваљани и на крају раскинули један број њих и закључили нове. Наложили смо чак да се плате и обавезе које из њих произилазе, тако да ћemo се трудити да цио посао доједемо у ред.

— Без обзира што је у питању огроман посао, да ли се може говорити макар оријентацијоно, када ће бити завршен ликвидациони поступак?

— Врло тешко. Јер, вјерујте, и суд је био изненаден када је прочитao информацију, колико је ту отворених питања и како су то и сложена рјешења. Углавном се изгледа радио на основу договора, а не на основу правно ваљаних аката односно закона и онда су последице као што је то сада случај веома тешке. Зато се не може са сигурношћу говорити када ће цио посао бити окончан, мада је наша жеља да то буде што прије.

Ранко ПАВИЋЕВИЋ

ОБНОВА СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

СРЕДСТВА ОДЛАЖУ РОКОВЕ

Планом обнове културно-историјских споменика било је предвиђено у овој години улагање од 7.790.000,00 динара, с тим што је РО у оснивању „Стари град“ од продаје и закупа пословног простора требао да обезбиједи 4.800.000,00 динара (62%), а Републички фонд за обнову 2.990.000,00 динара (38%). У првих шест мјесеци ове године РО „Стари град“ је обезбиједио 54% средстава планираних за ову годину, а Републички фонд је у предвиђеном року уплатио само један одсто својих обавеза, па је у првом полуторашту у обнову споменика културе уложено само 2.648.056,00 динара. Након тога покренут је поступак редовне ликвидације РО у оснивању „Стари град“ и учешће ове организације у финансирању обнове је прекинуто до окончања поступка ликвидације, а обавезе обнове и изградње одлуком Скупштине општине преузео је Завод за изградњу „Будва“. У међувремену услиједио је ребаланс буџета Републичког фонда којим је повећано учешће тих средстава у нашој општини са 2.990.000,00 на 4.500.000,00 динара па је тако годишњи план обнове културно-историјских споменика у

нашој општини утврђен на 7.108.000,00 динара.

Због свега тога нијесу завршени сви планирани радови у овој години. На санацији цркве Успења Богородице у Манастиру Подластица завршено је 30% радова прве фазе, извршена је санација цркве Св. Стефан у Манастиру Дуљево под радова на живопису, завршени су грађевинарски стolarски и инсталаторски радови на објекту Градског Архива, али није утврђено да је оно што је извршено у потпуности електроинсталација трећег спрата и расvjета у приземљу, а мора се отклонити и низ недостатака на столарији. Завршени су радови на унутрашњем утврђењу објекта Модерне галерије у Старом граду, а радови на опремању објекта Археолошког музеја нијесу у потпуности завршени због судског спора с ранијим власницима око приземља и петог спрата.

У обнову је у првом полуторашту, тако, уложено 34% планираних средстава (2.648.056,00) динара, од чега 95,5% из тзв. сопствених средстава.

На сједници Скупштине општине, одржаној почетком децембра, делегати су прихвати-

ли изmjene и допуне Плана употребе средстава за обнову и изgradnju sa информацијом о његовој реализацији у овој години, али је изражено нездовољство што у протеклом периоду, па и у овој години, ништа значајније није уређено на обнови манастира Подмаине и Подластице који су остали „приоритети на папиру“. На сједници није дат одговор зашто се на обнови ових значајних манастира није отишло много даље од папира, али је у Информацији о реализацији плана употребе средстава за обнову истакнуто да су приоритети у основи поштovani, али да је због недостатка средстава дошло до редукције плана. То отвара и проблем рационалног коришћења среđстава за обнову истакнуто да су приоритети у основи поштovani, али да је због недостатка средстава дошло до редукције плана.

Поред ових „замрзнутих“ постоје и „зaboravljenih“ средстава сада, дакле, нема користи а Заводу за изградњу „Будва“ предстоји да расположивим средствима реализује инвестиције које су на њега пренесене након поступка ликвидације РО „Стари град“.

Средстава за обнову било је

више да нема „замрзнутих финансијских средстава“. Тако ненаплаћена потраживања од грађана за конструтивну санацију њихових објеката износе 1.300.000 динара, а од осам бесправно усељених станови грађених од средстава обнове могло би се наплатити око десет милиона динара. Ненаплаћивост ових потраживања највише је доприњело неодговарно понашање обвезника – грађана који нијесу платили санацију својих објеката, а затим и споро реаговање РО „Стари град“ на наплаћивању спорних потраживања и спростот управних и судских органа у вођењу поступака.

Од „замрзнутих“ и „зaboravljених“ средстава сада, дакле, нема користи а Заводу за изградњу „Будва“ предстоји да расположивим средствима реализује инвестиције које су на њега пренесене након поступка ликвидације РО „Стари град“.

Од „замрзнутих“ и „зaboravljених“ средстава сада, дакле, нема користи а Заводу за изградњу „Будва“ предстоји да расположивим средствима реализује инвестиције које су на њега пренесене након поступка ликвидације РО „Стари град“.

● Нередован прилив средстава неизвјесna и наплата потраживања помјерају ток и завршетак радова на културно-историјским споменицима.

а за која су средстава обезбијена ребалансом општинског плана употребе средстава. То су наставак радова на цркви Успење Богородице у манастиру Подластица, радови на превентивној заштити живописа и кровне конструкције у манастиру Режевићи, преостали радови на конзервацији и презентацији археолошког локалитета у Старом граду (базилика, терме), преостали радови на опремању Археолошког музеја у Старом граду, неопходни радови на цркви Св. Димитрија у Брајићима, санација цркве Успења Богородице у манастиру Подмаине, Св. Недеље на Катичу и дјелова сеоских црквица са живописом, и завршетак радова на живопису и обзебљивању снабдијевања водом и електричном енергијом манастира Прасковица и Градиште.

В.М.Станишић

ГДЈЕ СЕ ГЛАСАЛО

На изборима за одборнике у Скупштини општине, посланике у Скупштини СР Црне Горе, предсједника и чланове Предсједништва СР Црне Горе, у нашој општини се гласало на десет бирачким мјестима.

Бирачко мјесто број 1 налазило се у просторијама Мјесне заједнице Петровца (Друштвени дом) и на њему су гласали бирачи који станују у Петровцу, Новосељу, Илијином брду, Бријдима, Грабовици, Жуковици, Чамидолу, Катуну, Ријеци Режевића, Крсцу и Дробнићима.

На бирачком мјесту број 2, које се налазило у просторијама Друштвеног дома у Буљарици, гласали су бирачи из Голубовића, Ђуровића, Магазина, Бачвица, Андровића, Пријеворца, Ђиновића и Обале.

Бирачко мјесто број 3 било је у просторијама МЗ Свети Стефан и на њему су гласали бирачи из Тодоровића, Рађеновића, Врбе, Близикућа, Новог насеља, Челобрда, Подличака, Вријесног, Пржнога, Кульча, Војнића, Дивановића и Каменова.

На бирачком мјесту број 4 које се налазило у Хотелу „Монтенегро А“ у Бечићима гласали су бирачи из Рафаиловића, Бечића, Ивановића, Борета и Станишића.

Бирачко мјесто број 5 било је на Брајићима у кући Митра Мартиновића и на

њему су гласали бирачи из Угљешине, Мартиновића, Прентовића и Стојановића.

Бирачко мјесто број 6 налазило се у ресторану БИП-а у Будви и на њему су гласали бирачи који станују у дијелу насеља Под магистралом, у Подкошљуну, Марковићима, Будвапољу, Лазима, Поборима, Вељим Виноградима, згради СУБНОР-а, Лапчићима и Радуловићима.

На бирачком мјесту број 7 у сали „Зета-филма“ у Будви гласали су бирачи из Старог града, насеља Госпоштина I и Госпоштина II и Комошевина.

Бирачко мјесто број 8 налазило се у сали Скупштине општине а на њему су гласали бирачи из дијела насеља Под магистралом, стамбених зграда код основне школе, насеља Бијели До и Бабин До, стамбених зграда у низу од пице-рије „Ал Парма“ закључно са „Зградом лордова“ у улици Маршала Тита.

Бирачко мјесто број 9 било је у просторијама Друштвеног предузећа „Монтенегропромет“ у насељу Дубовица и на њему су гласали бирачи из насеља Дубовица I и Дубовица II.

На бирачком мјесту број 10, у просторији рецепције Аутокампа Јаз гласали су бирачи из Сеоца, Пријевора, Свињишта, Стамбене зоне, Сервисне зоне и С пладже Јаз.

ЗАНИМЉИВОСТИ

ИЗМЕЂУ БРОЈКИ И ПРОЦЕНАТА

ИКАКО би тек анализа сваког појединачног листића или сва три заједно кад би се могло утврдити ко је како гласао, дала прецизније податке о опредељењима бирача, и из површиног прегледа резултата избора у нашој општини може се доћи до занимљивих података. Наводимо само неке.

● Бирачи у нашој општини највише су се слагали око избора посланика у Скупштину СР Црне Горе – ту су дали 4262 гласа. Затим да члан Предсједништва СР Црне Горе буде **Светозар Маровић** (4128), па да у општини власт припадне комунистима (4101 глас). На таквој листи затим би се нашли **Момир Булатовић**, (кандидат за предсједника Предсједништва СР ЦГ са 3956, **Милица Пејановић-Ђуришић**, кандидат СК за члана Предсједништва СРЦГ са 3936... На зачељу такве листе нашли би се независни кандидати за одборника Скупштине општине (Видоје Сјекула) са 87 гласова, кандидат Савеза реформских снага за предсједника Предсједништва СР Црне Горе **Љубиша Станковић** са 681 гласом, посланичка и одборничка листа Савеза реформских снага са 731, односно 758 гласова бирача...

● Бирачи који су гласали за одборничку и посланичку листу Народне странке нијесу у истом броју били и за то предсједник Предсједништва СРЦГ буде кандидат Народне странке **Новак Килибарда** јер је он добио 77,26%

гласова у односу на те листе. **Љубиша Станковић** је по овој рачуни додио 80,84% гласова бирача који су гласали за Савез реформских снага (листе кандидата за одборнике и посланике), а **Момир Булатовић** је добио 92,82% гласова од оних који су гласали за листе СК за одборнике и посланике.

Сва три кандидата за предсједника Предсједништва СР Црне Горе добили су мање гласова него листе њихових странака за одборнике и посланике, уз неколико изузетака. **Момир Булатовић** је добио више гласова од одборничких листа СК у Буљарици и Речићима, а више од посланичке листе СК на Јазу. **Љубиша Станковић** је добио више гласова од посланичке листе СРС у Дубовици, а **Новак Килибарда** више гласова од одборничке листе НС у Буљарици.

Листа кандидата Савеза реформских снага за одборнике у Скупштини општине Савез комуниста је релативно највише гласова добио на Брајићима, затим на Јазу и у Петровцу а најмање у Светом Стефану, „Зета-филму“ и у Буљарици. Посланичка листа СК је највише гласова добила такође на Брајићима, затим у Петровцу и Буљарици, а најмање у „Зета-филму“ Светом Стефану.

На изборима за одборнике у Скупштини општине Савез комуниста је релативно највише гласова добио на Брајићима, затим на Јазу и у Петровцу а најмање у Светом Стефану, „Зета-филму“ и у Буљарици. Посланичка листа СК је највише гласова добила такође на Брајићима, затим у Петровцу и Буљарици, а најмање у „Зета-филму“ Светом Стефану.

и на бирачком мјесту у Скупштини општине.

Народна странка је на изборима за одборнике и посланике релативно највише добила у Светом Стефану, у Бечићима и на бирачком мјесту у Скупштини општине, а најмање на Брајићима, у Петровцу и у Буљарици.

Савез реформских снага је на изборима за одборнике релативно највише добио у „Зета-филму“, у Буљарици и Петровцу, а најмање на Брајићима, на Јазу и у Бечићима. Посланичка листа ове странке је добила највише у „Зета-филму“, у Петровцу и на бирачком мјесту у БИП-у, а најмање на бирачким мјестима Брајићи, Бечићи и Дубовица.

Кандидати за чланове Предсједништва СР Црне Горе нијесу се увијек „уклапали“ у број гласова који су добили листе њихових странака за одборнике и посланике. **Светозар Маровић** је тако добио више одборничке а мање од посланичке листе СК. **Славко Петровић** је добио више него (појединачно) листе Савеза реформских снага за одборнике и посланике. **Божо Кочав** исто колико и листа СРС за одборнике, а више него листа СРС за посланике. **Момир Војводић** и **Боро Филиповић** су добили више гласова него листе кандидата Народне странке за одборнике и посланике (одвојено). Остали кандидати су добили мање гласова него странке којима припадају.

БИРАЧКИ ОДБОРИ

НА свим бирачким мјестима гласањем су руководили бирачки одбори од три члана и три замјеника који су обезбеђивали правилност и тајност гласања и утврдили резултате гласања на бирачком мјесту.

Чланови бирачких одбора били су: у Петровцу Јоко Трипковић (СК), предсједник, Вељко Медин (СК), Томислав Перазић (НС), Митар Голић (НС), Слободанка Франовић (СРС), Ђуро Перовић (СРС); у Буљарици Александар Давидовић (НС), предсједник, Божидар Митровић (НС), Миленко Медиговић (СРС), Никола Андрић (СРС), Крсто Арменко (СК), Илија Андрејић (СК); у Светом Стефану Анита Митровић (СРС), предсједник, Тибор Ружа (СРС), Љубо Анђелја (СК), Илија Н. Митровић (СК), Радивоје Митровић (НС), Небојша Кајканегра (НС); у Бечићима Лука Чучук (СК), предсједник, Војо Кульча (СК), Ренатор Јајковић (НС), Стијепо Рафаиловић (НС), Јьерка Драгичевић (СРС),

Миодраг Ратковић (СРС); у Брајићима Видак Митровић (НС), предсједник, Драган Франета (НС), Томо Мартиновић (СК), Јоко Јовић (СК), Драган Секулић (СРС), Стаслава Митровић (СРС); у БИП-у Валентин Радуловић (СРС), Веселин Јовић (СРС), Љиљана Филиповић (СК), Јованка Лазовић (СК), Станко Руцовић (НС), Нико Ђићан (НС) „Димитрије Кнежевић НС – замјена“; у „Зета-филму“ Љубица Каџабаћ (СРС), предсједник, Љиљана Иванчевић (СРС), Љубо Јелићевић (СК), Желько Вукотић (СК), Ева Пешић (НС), Ђорђе Спасић (НС); у Скупштини општине Гојко Јелићевић (СК), предсједник, Илија Радуловић (СК), Татјана Франовић (СРС), Бисерка Боговић (СРС), (Душанка Ђојковић СРС – замјена), Гојко Борета (НС), Радиша Миловановић (НС); у Дубовици Јован Мидоровић (НС), предсједник, Милан Костовић (НС), Дарко Новаковић (СРС), Катарина Рађеновић (СРС), Радован Никезић (СК), Боривоје Колиновић (СК); на Јазу Петар Јевовић (СК), предсједник, Љубо Кунђић (СК), Бранко Поповић (СРС), Стојанка Драгичевић (СРС), Љубо Илић (НС), Нико Микић (СК), на бирачком

НАКОН ВИШЕСТРАНАЧКИХ ИЗБОРА

ЈЕ ЛИ ЛАКО ЗНАТИ КАКО

ПРОТОШЕ избори, добисмо партију на власти и опозицију, из партијско-полицијске (како је понеко и понекад називао) пређосмо у правну државу с парламентарном демократијом, а те крупне кораке за (наше) човјечанство обиљежисмо како знамо и умијемо. Ако до избора и нијесмо знали како, схватили смо то након објављивања резултата избора и – наздравили нову власти. Неко честитком, челицима Савеза комуниста, неко телеграмом подршке, неко дискретним давањем до занја да је и он гласао и лично допринио тријумфу Савеза комуниста... а најконкретнији су били милиционери који су објелодављавање избор-

ног тријумфа комуниста у Црној Гори обиљежили рафалом палјбом! У Црној Гори, очигледно, нема весеља без пучња, па ни изборна побједа нема сласти без барутног дима.

Но, изборно славље је прошло, (неизоставни) изборни слоган „Ми знамо како“ треба претворити у стварност и решавати бројне проблеме из друштвене и економске сфере. Протекло двогодишње инвентарисање економско-социјалних проблема искључује даље припреме, планове, програме, процјене и обећања, јер су највећи и стрпљење на измаку. Треба, дакле, дјелом рећи како. Ови општепрвогорски проблеми могу се у нашој општини

обојити с мало више весељијих боја и оптимизма, али и овде треба знати – како. То што су међу одборницима из Савеза комуниста (и међу кандидатима за функције који се назиру) већина који су и досад били у прилици да се сучавају с развојним проблемима наше општине, истовремено је и олакшавајућа и отежавајућа околност.

Због тога изборни тријумф треба ставити „ад акта“, а двогодишње повјерење грађана схватити као кредит за часно, одговорно и крајње озбиљно вршење функције партије на власти у интересу економског, социјалног и културног развоја. И не само због двије него и због оне трећине бирача. Тим прије што више нема околности које су у протеклом двогодишњем периоду Савеза комуниста отежавале реализацију задатака и у општини и у Републици. Јер, Савез комуниста више нема недефинисан положај руководеће партије без власти чији легитимитет може оспоравати ко хоће, кад хоће и колико хоће. Савез комуниста је сада демократски изабрана партија на власти. Двогодишњем вољом бирача Савез комуниста нема, практично, с ким да дијели власт, али ни одговорност за вршење те власти.

В.М. Станишић

ПОСМАТРАЧИ

На изборима 9. децембра посматраче су имали Савез комуниста и Народна странка. у Светом Стефану посматрачи су били Вукашин Зеновић (НС) и Миодраг Вучинић (СК), у Буљарици Зоран Голиш (НС) и Бранко Баровић (СК), у Светом Стефану Бранко Кажанегра (НС) и Владо Кажанегра (СК), у Бечићима Ђурђе Ђубовић (НС) и Никола Машановић (СК), у Брајићима Драган Станишић (НС) и Душан Дапчевић (СК), на бирачком

РЕЖЕВИЋИ ОВИХ ДАНА: ИЗ КОРОВА НИШТА НЕ РАЂА

МОЛИТВА ЗА МАСЛИНУ

● Игуман Манастира Режевићи, Мардарије Шишовић, већ готово 25 година узалудно позива на спас преосталих „живих“ маслина на Црногорском приморју

НИ ОВЕ, треће године за редом, у модерној уљади Манастир Режевићи није произведена ни литра на далеко чувеног маслиног уља. Рода једноставно није било. А слично су прошли и други маслињаци на Црногорском приморју. Старјешина овог храма божјег, игуман Мардарије Шишовић, остао је без свог хобија, којем је овдје, поред службе божје, посветио готово четврт вијека. Његова прича забиљежена у тишини прелијепог здања, ваксрлог из рушевина, захваљујући, прије свега, његовом изузетном ентузијазму – истовремено је и ту-

они у чијем су посједу. Велики је то гријех. Будуће генерације нам неће опрости, каже стари Игуман, уз жал што ту судбину преживљава и неколико стотина манастирских стабала. Због поодмаклих година, он сам више не може да их одржава. А радника, да га замијене, једноставно нема, иако им уз храну и конак, нуди и добру дневницу.

На Црногорском приморју, послије рата, било је, рачуна се, више од 500 хиљада маслинovих стабала. Само у Петровцу прерадило их је пет млинова. У Режевићима три. О онима у Бару и Улцињу да се и не

мјеста где се припремала фешта за Паштровско вече, да мобилише људе. Сједело се око ватре и пекао во. На моје запомагање нико ни да мрди. Кажу, сједи попе, има ко о пожару да води бригу... Шта ћу, вратим се. Са неколико мјештана гасио сам колико сам могао, али... Умalo да са 96 маслина изгори и манастир. Два дана и двије ноћи нијесам ока склопио. Ето, докле смо догурали..."

За минулих 25. година који живи и службује у Режевићима, доста је пута игуман Мардарије обијао прагове разних општинских канцеларија, упозоравао, молио, тражи, како каже „помиловање“ за маслинova стабла. Други интереси били су јачи од молитве. Приватно важније од друштвеног, држава све посматра као да се то ње ништа не тиче.

Прво маслине, па жена

Молио је игуман Мардарије општинске оце и када је извише манастира постављена бетонска база, да се то не чини. Узалуд! Посјечено је том приликом 30 стабала. И нико због тога макар да зацрвени. Упозоравао је и на свакодневне сјече у приватним маслињацима, где су крчили плацеve за викендице. Ни то није била ниција „ствар“. Тако, већ годинама. Што не уништи коров и небрига, уништи сјекира. Заборавља се да је просјечна старост маслина на Црногорском приморју око два вијека, а да од садње па до рода треба да протекне и педесет година.

– Заборавило се у Паштровићима један древни обичај, готово, све до рата његован као највећа светиња. Ни једном младићу, наиме, није дозвољавано да се ожени ако предходно није засадио најмање 25 маслинovих стабала. Данас је, изгледа, обрнуто. Пријеженидбе треба толико посрећи, да се обезбиједи плац за стан, или викендицу. Што је најгоре, биће и даље тако док год се не упостави ред и закон. Једино се на тај начин може сачувати огромно богатство које лежи у нашим, сада, на жалост, јаловим маслињацима.

Игуман Макарије више не може да брине о маслинama. Притисле године, а младих ни од корова. Цаба новац. Тешко се мери гледајући их како пропадају – његова и други, маслињаци. Остале су му, једино молитве и нада. Да ли ће их неко усљедити?

Војислав Мутомић

жна и тешко оптужујућа. Јер, ријеч је о огромном благу, које већ годинама пропада без и једног правог покушаја да се пронађе лијек и спаси оно што се још спасити може.

– Ништа не рађа из корова, па ни маслина. А, није ни дужна. Годинама, већ, нико ни да се сажали над овим благом. Да има среће и добrog домаћина могло би да рађа више од туризма, коме смо све подредили. Године 1949. само са овог подручја, подсјетићу прерађено је 100 вагона чистог маслиног уља. Но, маслину одавно нико не окопава. Поједе је коров. Умире пољак, наочиглед свих. Нико ни прстом да мрди, чак ни

Пусти, попе, туђу бригу

– Јетос, почетком августа, у пожару је нестало, само на терену будванске општине, око 4.000 стабала. Да су људи хтјели могло се то спасити, огорчено прича игуман Мардарије. Када је избио пожар враћао се, каже из Бара. Отрао је до

НЕВОЉЕ ТВ ГЛЕДАЛАЦА

ЉУТЊА НА СВИМ КАНАЛИМА

- Све више грађана реагује због неквалитетног пријема телевизијског програма
- Без договора о одржавању репетиторских уређаја.

ГРАЂАНИ наше општине по неким процјенама најредовније плаћају РТВ претплату у Републици, али због тешкоћа у пријему телевизијског програма не би зачудило да та дисциплина попусти и умјесто редовног плаћања, плаћају онолико колико им телевизија пружа.

Ово, наравно, није апел на грађанску непослушност РТВ претплатника, али је грађанима тешко објаснити зашто поред толико улагања у побољшање пријема ТВ програма у нашој општини, немају адекватан квалитет слике, а често не примају италијанске, или неки од наших програма.

У последње вријеме све више негодују и грађани који ТВ програм примају са репетитора на Завали, одакле се умјесто два наша и два италијанска програма, сада може пратити само један југословенски. Нијесу много задовољни ни они који програм примају са репетитора на Спасу, али он се како-тако одржава. Репетитор на Завали, међутим, нико није дужан да одржава јер се још не зна коме то припада. Изградња РТВ пункта на Завали започела је РО у оснивању „Стари град“, која је заједно са радником за одржавање ту инвестицију предала Културно-информативном центру, затим је „Монтенегроекспрес“ преузео тог радника... и више се

не зна ко за шта одговара. (Све је, заправо препуштено Миловану Дракуловићу, инжењеру у „Монтенегроекспресу“, да „спашава што се спасити може“ јер „Монтенегроекспрес“ неће да финансира одржавање објекта који му не припада). Мрежа кабловске телевизије, предајник Радио-Будве и репетитор за наш и

италијански програм, тако су посталиничији. „Монтенегроекспрес“ је био спреман да преузме одржавање ових уређаја и уложи средства у њихово побољшање и модернизацију (обећавало се студијски квалитет ТВ сигнала за први и други канал југословенске телевизије), купљен је и дио опреме, али пошто у општини није постојала сагласност коме ће се прецијети ова „мистериозна инвестиција (заинтересована је била и „Зета-филм“) „Монтенегроекспрес“ више није спреман да улаже ни у текуће одржавање ових уређаја. РТВ Црне Горе у свему овоме стоји по страни с образложењем да није надлежна, јер јој РТВ пункт на Завали није предат на управљање и одржавање. Тако због неспоразума неколико субјеката трпе грађани јер немају квалиитетан ТВ пријем пошто ови уређаји због неодржавања из дана у дан пропадају и све слабије препродукују ТВ програм, програм Радио-Будве се еmitује стицајем срећних околности јер ако се (не дај божје) нешто поквари треба тражити мајстора и дјелове, мрежа кабловске телевизије се не одржава нити корисници за то било коме шта плаћају, па се и не могу вратити паре уложене у тај пројекат које су биле намијењене обнови и изградњи...

Овде су, несумњиво, опшћени и друштвени интереси (посебно због невраћања средстава обнове уложенih у кабловску телевизију), али надлежна општинска власт ћути, као да се све то дешава негде друго, а не на њеном подручју. Докле, остаје да се види.

В.М.С.

НАШИ ПЕНЗИОНЕРИ ОДАХНУЛИ

„БРЗИ“ ИЗА БРАВЕ

БУДВАНСКИМ пензионерима је, поред дosta брига које им задају они који их исплаћују, живот у дужем периоду загорчавао и поштар Милице Којадиновић (27), радник ПТТ, са надимком Брези. Он је, умјесто да уредно предаје пензије на за то означене адресе, новац стављао у – свој цеп. Због основане сумње да је бесправно присвојио 93.512 динара он је – притворен.

Како истичу у будванском СУП, Којадиновић, који већ четири године ради као поштар у Будви је дуже вријеме „позајмљивао“ новац од пензионера и других особа којима су паре слате општансним упутницама. „Мањак“ који се јављао у његовој торби и на папирима у пошто покривао је новцем од нових пензија.

Када су видјели да им пензије стижу нередовно, неки будвански пензионери су реаговали код поште и покренута је истрага у којој су откривене Којадиновићеве махинације.

ПРИПРЕМЕ ЗА ФЕСТИВАЛ „ГРАД ТЕАТАР”

У ОЧЕКИВАЊУ „ХАМЛЕТА”

● У ликовном блоку биће представљено стваралаштво: Бата Михаиловића, Љуба Поповића и Ратка Вулановића

МЕЂУНАРОДНИ фестивал „Град театар” протеклог јета поније је епитет „највећи и најзначајнији у Југославији”. Одржано је 150 различитих програма за 50 ноћи.

За Далибора Форетића, позоришног критичара из Загреба, позоришни сегмент „Града театра” био је најзначајнији. Изведен је 39 позоришних представа, што није успјело ни Дубровачким јетњим играма.

Милорад Вучелић, упутио је најљепше комплименте ликовном програму. Излагали су: Милић од Мачве, Слободан Словинин и Милош Шобајић.

Многи су издвојили, вјероватно с правом „Кањоша Мацедоновића” за кога је драматизацију написала и режирала Вида Огњеновић.

— Заиста о протеклом фестивалу може се с доста лијепих ријечи говорити, али ми смо већ у стварању петог фестивала, каже Бранислава Лијешевић, ди-

ректор „Града театра”.

Од ње смо сазнали, да ће у позоришном блоку, како је то наговијештено и на последњој сједници Савјета фестивала, бити изведен „Хамлет”, Виљема Шекспира, кога ће режирати Вида Огњеновић, овогодишњи добитник Новембарске награде нашег града за успешно режирање „Кањоша Мацедоновића”. Данског краљевића ће играти Видин љубимац и један од водећих југословенских глумаца, Жарко Лаушевић, кога смо гледали у насловној улози у „Кањошу...”

Биће изведена инсценација „Ана Сорор”, француске књижевнице, Маргарет Јурсена, познате прије свега по Хадријановим мемоарима, затим романа Алексије или узлудна борба, Нова Еурдика, Црна мијена, драме Електра... Кореодраму ће радићи Дејан Пајовић.

Извјесно је да ће се на

ЖАРКО ЛАУШЕВИЋ: „Кањош ће постати „Хамлет”

фестивалу појавити Позориште „Добрица Милутиновић” из Сремске Митровице. Директор овог Позоришта, Душанка Зрилић је предложила да у оквиру „Уличног театра” уврсти ансамбл „Соубор Инспираце Праха” из Прага, а то је био заједнички пројекат реализован прошлог јета на трговима главног града ЧСР.

— Надам се да ће овај наш заједнички пројекат бити примјeren мјесту, вре-

мену и публици у маниру Цомедије делл'арте, написала је у писму Зрилића.

У музичком дијелу наступиће Милица Ђурић, пијанисткиња из Цетиња, која тренутно живи и ствара у Упсали (Шведска). У овом блоку представиће се и оперске дива Јадранка Јовановић из Београда која је радо виђена у свим оперским кућама свијета: у Метрополитену у Њујорку, у миланској Скали, бечкој Опери, а стални је члан

Опере Народног позоришта у Београду.

Ликовни блок на петом фестивалу по свemu судећи биће поново један од најре-презентативнијих. Дирекција „Града театра” прого-вара са сјајним познатим сликарима Батом Михаиловићем и Љубом Поповићем из Париза, вајаром Ратком Вулановићем...

Трг пјесника биће попри-ште поета из Југославије и свијета.

С. Паповић

МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА

ПРЕСЈЕК ЦРНОГОРСКОГ СЛИКАРСТВА

ГАЛЕРИЈЕ се оснивају с циљем да организују изложбе, националне и југословенске умјетности, али кад затреба и врше међусобну размјену. Таквом једном сарадњом реализована је и изложба под називом „ПРЕСЈЕК САВРЕМЕНОГ ЦРНОГОРСКОГ СЛИКАРСТВА” управо отворена у Модерној галерији КИЦ-а Будва. На изложби су представљена 22 аутора и сваки од њих је на свој начин до-приније развоју ликовне феноменологије друге половине XX вијека.

Оно што чини ову изложбу јединственом је везаност аутора за црногорски простор из кога су примили своја лирска и драмска расположења стварајући надреалне, реалистичке и експресивне визије.

Код Божовићевог старца влада мир и меланхолија, Анастасијин

сликарски израз је спонтан иако промишљен, колорит сведен на неколико тонова сиве и плаве са благим акцентима жутог. Брајовић стару „Рибницу” доцарава пастозним и видљивим трагом четкице, Ђурановић игром боја ствара пуној и експресивност израза. Нико Ђуровић испољава склоност ка поетизованој атмосфери, код Лубарде свјетлост заузма доминантно мјесто, продубљује простор и удахњује слици атмосферу.

Цветко Ланиновић показује још једном строгу редукцију ликовних елемената која га води у арабеску и архаичност, Лековићев израз опојно мек онемогућава оштрију линије, Гвозденовић тематски везан за црмничке просторе и овог пута акцентира на чворноватој и једној заједиој људском фигу-

ПЕТАР ЛУБАРДА: МЕДУН

ром, Ивановић у оној мјери слика широким потезима да предмет реалног преобрази у свијет имагинарног, Кујачић најаким агресивним бојама уводи у експресионизам. Милуновићев колорит је узнемирујући, сваки потез добро осмишљен. Филиповићев мотив још једном потврђује сликарсво особене лирске фантазије,

Словинић реалност и имагинацију уводећи ставља бјелину у центар композиције, Станић још једном потврђује да је сликар необичног израза, Пријић потенцира рационалност композиције, Стаматовић иде ка свом експресивном циљу, Правиловић је окружен симболима и надреалистичким атрибутима, Вујовићев портрет потврђује још један лијеп излет у реалност,

Вујовићев начин сликања се креће од апстракције до лирске полуапстракције, Вушковић ради одсјечним потезима и са пуно пасте.

Послије овог кратког увида у радове ових умјетника увјерени смо да ће вам ове слике које без сумње имају антологијску вриједност дати вјерну представу о пресјеку модерне црногорске умјетности.

Драгана Ивановић

ИНИЦИЈАТИВУ ИЗ МАШЕ ОПШТИНЕ

„МЕДИТЕРАН“ – ЈАДРАНСКИ ЧАСОПИС

КОМИСИЈА за научну, образовну и културну сарадњу Радне заједнице за јужни и средњи Јадран на својој првој сједници одржаној на Жабљаку 14. и 15. децембра, разматрала је могућности сарадње чланица Заједнице у овим областима и усвојила више предлога. На сједници којој су присуствовали представници четири наше републике и пет италијанских покрајина (изостали су представници Хрватске и Словеније, с наше, и Пуље и Емилио Ромање, с италијанске стране) договорено је, између остalog, да се 1992. године организује велика изложба под називом „Цивилизација, култура и трговина на античком Јадрану“ која ће обићи по не-

колико градова у свим чланицама Заједнице.

Комисија је прихватила иницијативу Издавачке куће „Медитеран“ из Будве и Скупштине општине Будва да се покрене часопис „Медитеран“ за туризам, културу и еколођију, чији би званични издавач био Радна заједница за јужни и средњи Јадран, а извршни издавачи „Медитеран“ из Будве и италијански издавач кога одреди њихова страна. Према концепцији коју је урадила ИК „Медитеран“ (на основу договора органа Заједнице у Цетињу и Анкони) у овом часопису би се објављивали резултати научних проучавања из области туризма, културе и еколођије на подручју регија

- Комисија Радне заједнице за јужни и средњи Јадран прихватила предлог ИК „Медитеран“ и СО Будва за покретање часописа ове југословенско-италијанске асоцијације.

јужног и средњег Јадрана с посебним нагласком на туристичке потенцијале, урбанистичко планирање као средство усмјеравања развоја и сарадње, културну баштину овог подручја, медитеранску културу и културну сарадњу, море и његову заштиту од могућих поремећаја, стање и валоризацију еко система, утицај копна на море као извор природних ресурса, еколошка ограничења развоја регија... У сваком броју био ће додатак посвећен туристичким, култур-

ним и природним вриједностима појединачних регија Заједнице.

Часопис „Медитеран“ би уређивала редакција у којој би био исти број чланова с југословенске и италијанске стране, а свака страна би бијала свог одговорног уредника. Прихваћен је предлог да чланови редакције с југословенске стране буду Стијепо Бутијер (Дубровник), уредник за туризам и просторно планирање, Миро Главуртић (Београд), уредник за културу, ликовни и технички уредник, др Адам Беновић

(Дубровник), уредник за еколођију, Лука Мијатовић (Београд) уредник додатка, задужен за маркетинг, и др Миро Лукетић (Будва), одговорни уредник, и закључено да се југословенска редакција допуни а италијанска страна изабере своје чланове до 15. јануара идуће године. Формираће се заједничко издавачко тијело. Још нијесу прецизирани извори финансирања часописа „Медитеран“, а први број ће, како се очекује, изаћи у мају идуће године.

В.М.С.

ТРАГОМ ДОКУМЕНТА ПРОШЛОСТИ (33)

ОДБРАНА КОСМАЧА

3. децембар 1869.

Поручник Покорни:

Сумњиво вријеме. Иначе ништа важно.

У току дана телеграфске везе су стапило радије. Већ у 9 сати прије подне поручник Покорни јавља свој бригадној команди у Будви:

„Устаници у 9,30 увече осули жестоку паљбу на тврђаву. Био сам приморан да упалим алармни сигнал. Угљешићи гађани гранатама и гранате бацане у ровове. У 8 сати у Угљешићима и Стојановићима ношено свијетло. Изгледа да је становништво напустило куће“.

На горњи телеграм пуковник фон Шенфелд одговара (у 3 сата по подне):

„Ноћни напади посљедица паљбе са тврђаве од прије подне. Због тога најизрочитије понављам наредбу – не провоцирати!“

Одмах по добијању телеграма Покорни тражи разјашњење (у 3 по подне):

„Из телеграма разумијем да не треба пущати на Угљешиће. Молим за наредбу!“

Сат касније (у 4 по подне) пуковник фон Шенфелд шаље команди Космача наредбу:

„Не пущати на Угљешиће! Упуште не пущати да би се ноћи имао мир!“

4. децембра 1869.

Поручник Покорни:

По подне се појавило више од 40 устаника, касније их је било двоструко више. Упутили су се ка Бечићима. Порука о томе послата команди бригаде.

Истога дана поручник Покорни шаље царско-краљевску бригадној команди Будва ова 4 телеграма:

(1) У 9 сати прије подне:

„Ништа ново!“

(2) У 1 сат послије подне:

„Смјена између 1. и 2.

„На највишем брду иза Угљешића налази се око 40 устаника. Вјероватно опаљили кретање трупа код задње куће (односи се на кућу у селу Борете – М.И.)“.

(3) У 3 сата по подне:

„Појављује се већи број устаника. Крећу се правцем између Космача и Спирдионе ка Бечићима. Предстраже на опрезу“.

(4) У 3,30 сата по подне:

„Устаници запосјели све врхове“.

У 4 сата по подне пуковник фон Шенфелд информише Космач:

„Код Бечића стоји први Вимпленов батаљон као предстража“.

5. децембра 1869.

Поручник Покорни:

Црногорци по подне поставили на своју границу националну заставу. У околини тврђаве појавило се преко 100 устаника. О томе обавијештена команда бригаде. У 4 сата по подне Црногорци спустили заставу. Преко ноћи се у околини тврђаве чуо јак лавеж паса.

У току дана размијењено је 5 телеграма Космач-Будва и обратно. Поручник Покорни телеграфише:

(1) У 8 сати прије подне:

„Од 9 сати увече до ранојутро чуо се у околини Космача јак лавеж паса. Ништа ново!“

(2) У 2 сата по подне:

„Црногорци истакли своју заставу. 40 устаника на видику. Вјероватно намјеравају да подрже ове последње“.

(3) У 3 сата по подне:

„Молим, куда марширају трупе? Устаници се сакупљају на врховима. Молим за одговор!“

(4) У 3,30 сата по подне пуковник фон Шенфелд даје одговор:

„Смјена између 1. и 2.

Вимпленовог батаљона у Бечићима“.

(5) У 4,30 сати по подне поручник Покорни информише:

„Црногорци спустили заставу. Устаници нестају“.

6. децембра 1869.

Поручник Покорни:

Послије подне се 30 устаника са женама приближило Стојановићима. Изгледа да су хтјели да се увјере о стању својих боравишића. Наредио да 10 ловаца из батерије пуца на њих. Они се дали у бијег и изгледа да су имали губитке.“ (У оригиналу бројка 50 је исправљана, вјероватно предходно је било написано 30 – М.И.).

7. децембра 1869.

Поручник Покорни:

Од јуче се ништа важно није догодило. Нема више хљеба и двопека.

Командант бригаде пуковник Шенфелд није задовољан пуцњавом и од команде Космача захтијева поштовање своје раније дате наредбе овим телеграмом (у 7 сати прије подне):

„По задњи пут се понавља наредба – бранити се само када се напада тврђава!“

У 8,30 сати прије подне поручник Покорни одговара:

„Најпокорније молим за оправштај! Пријашњу наредбу довео сам у везу са топовском паљбом“.

8. децембра 1869.

Поручник Покорни:

Ништа се није десило. Добио телеграм да ће тврђава добити сјутра првијант и да ће гарнизон добити замјену.

У 10 сати прије подне Покорни шаље Будви телеграђу,

„Ништа ново! 6. брдској батерији издао хлеб, 7. и 8. нема ништа“.

У 2 сата по подне пуковник фон Шенфелд обавјештава Космач:

„Сјутра првијант и замјена. Стижу преко Бечића. Брдо Тая биће заузето прије тога. Ако се примијести отпор, нека тврђава садејствује! Припремити све за замјену гарнизона!“

9. децембра 1869.

Замјена. Команду тврђаве предао господину поручнику Вестерхолцу.

Овим се завршава дневник догађаја поручника Карла Покорног, команданта царско-краљевске по-

граничне тврђаве Космача у периоду од 7. новембра до 9. децембра 1869. Дневник

је прегледан од стране пуковника Ритера фон Шенфелда, команданта царско-краљевске бригаде Будва и

исти је достављен вишију царско-краљевску команду трупа за округ Котор, 31. децембра 1869. у 11,30 сати.

Припрема:
мр Марко Б. Ивановић

ПЕТРОВАЦ

ВИЈЕК БИБЛИОТЕКЕ

Крајем овог мјесеца. У Петровцу ће бити свечано обиљежено сто година Библиотеке „Стефан Митров Љубишић“.

– Ради се о ријетком јубилеју, па обиљежавање овог датума у култури наше општине има и такву тежину. Одржаће се промоција дјела Стефана Митрова Љубишића, о којима ће говорити академик Чедо Вуковић и др Мирослав Лукетић.

Бесједу о петровачкој Библиотеци одржаће Чедо Драшковић, директор Централне народне библиотеке са Цетиња. О „Паштровским исправама“ говориће др Јован Бојовић и др Божидар Шекуларац. Поводом овог јубилеја у Петровцу у Галерији „Црвена комуна“, биће изложена дјела „Савремени експресионисти“ из фонда наше Модерне галерије, рекла нам је Бранислава Лијешевић.

Гост глумац биће Петар Краль, стални учесник фестивала „Град театар“. Овом приликом предсједник Скупштине општине, Ђорђије Прибиловић уручиће Новембарску награду Види Огњеновић за њено успјешно писање и режирање драме „Кањош Мајдановић“ по истоименој приповјетци Стефана Митрова Љубишића, која јој није уручена 22. новембра.

С.Паповић

ЧЕДО ВУКОВИЋ

НАД БУДВОМ БИЈЕЛИ ЈЕЛЕН

Кадмо се окрену момку:

- Зашто си посјекао то племенинто дрво?

- Да отешим кип бога Домана - град!

Усклику Кадмо:

- Ето! Одвежите га! А ти, момче, реци својој сјекири: не смијеш сама у гору! За казну, ипак, испеки три прасета, два овна и једно теле - мајсторима за ручак!

У радове на граду брзо пролеће остатак љета, па јесен и зима. На прољеће се издаље назираше лик града, морем обргленог.

Надгледајући послове, Кадмо и Пларес сједоше да два камена-тесаника - да почину и попричaju.

Пред Пларесовим очима Кадмо поче у меку глину урезивати необичне црте и шаре - све у редовима. И рече Пларес да пажљivo гледа и да га слуша - прочитаћу му шта је ту записано. И полагао стаде срицати:

- Ја, Кадмо, донесох у Беотију ово феничанско писмо - да се моја ријеч пренесе у даљину и у дан кад мене неће бити.

На то Пларес смрено рече:

- честити странче, краљу и пријатељу мој - тако наша дјеца шарају по пијеску. Нама зрелима то не треба. У глави свијамо гнијездо за сваку ријеч и поруку. Глас излети брже од сокола - освоји далека брда и долине. Прича се преноси с кољена на кољено и на то се наши богови не сређе. Што унучи заборав - памти народ. Ако народ себе заборави, тада ни народа нема.

На то се Кадмо осмијехну и подуже поћуташе.

Кадмо се пријећаше: Бијаше саградио седмоврату Тебу. Нека и Будва има седморо врата: три улаза према мору - за бродове и свеже вјетрове, а четири с копна; једна од тих врата нек су вазда отворена - за добру вољу добрих богова, а једна да буду завазда заиздана - тако зли духови не могу ући.

Упита радознали Пларес:

- Прича си ми, узвиши краљу, о својем породу и несрећама које пратише њега и тебе. Имаде ли још кога близњег? Не љути се што и то питам - зазор ми је уз тебе бити.

Одговор краљ Кадмо:

- Не љутим се, честити Пларес. С људима живимо онолико колико о њима знамо. Но, сав мој род као да лебди између неба и понора, између јесмо и нијесмо. Ево, помисли само: страсник Зевс претвори се у бика и однесе моју сестру Еуропу на Крит. Тамо се сједини с њом уз превој Нерејда. О сестри дознадох само још ово: рекоше богови да се по њој, по Еуропи, назову све земље сјеверно од Пелопонеза и Хераклових стубова, сјеверно од мора које замишљамо као средиште свијета... И брат мој, Феник, би поргнан и добјежа у Пелејев двор и би власпитач славног Ахила и војева с њиме под Тројом и рано умрије. Пород Његов, феничански, растури се по многим крајевима. А ја озадах без сестре и брата...

Покажа се Пларес што заподјену овакав разговор.

- Прихватимо се, краљу, млијека с медом. А ево и мајстори хоће да те нешто питају.

Идуће ноћи плану насеље у чијем средишту бијеше Пларесов дом. Брзо сагорјеше енхелејске брвнаре. Житељи једва доспјеше да умакну ватри и изнесу понеку ствар.

Пларес, у очајању, чупаше косу.

- Казнише ме богови! Крив сам - посјекох момку који добијеша под крило племена!

На згаришту освануше само поцрњели камени темељи и понека кућна змија испод пражне плоче.

Кадмо приђе Пларесу:

- Притрпи се са својима још који дан, па се преселите у град. Ево његових основа. Даље ћете и сами мајсторисати. Јер, у недоглед се град добрајује и пјесма у народу допјевава. Завршен бива само спељени град а допјевана само заборављена пјесма.

На то ће Хармонија:

- Град нека именују будући житељи. Тако иначе и бива: једни стварају, други кумују. И дође жућени дан.

Пларес и тридесетак породица ступише на градску капију.

Ту сеоски врач изговори све молитве које је знао или бјеше кадар да у трену смисли. Агрон лежаше негдје у грменији - пјијан.

Ту жртвоваше боговима јуницу, козу и овцу - ради родности и плодности у граду и околним, докле око сеже.

Најзад унесоше буктаву главу - жар из старог огњишта. И потпалише свету, неутасиву ватру.

По недозиданим изидинама расуше измрљен хљеб и не-шитна ситна зрма - за птице морске и горске.

На весеље се сабраше племеници из других насеља.

Сви слављаху имена Кадма и Хармоније.

Домаћини позваши на гозбу мајсторе, окитише их цвијећем и обдарише ножевима и сјекирама, дилијетима и здјелама. Протомајстору дароваши повељник пехар с четири дршке.

Неко се нашао:

- Напије ли се добро из њега, учиниће ми се да има четири рuke, а глава ће ми се обрати на све стране свијета!

Море тог дана бијаше мирно. Свијетло таласје меко за-кљускиваše.

Умијеша се Пларес:

- Не скривавте свето пиће! Ако пијете, чините како је би-говима драго. Нека четири момка прихвате пехар за ручке и нека наздраве божанствима плодносити и земље, води и сунца!

Кадмо се загледа у лик пловиле и повиши:

- То су наши! Лада из Тесалије, из Јолка!

Мало потом би задивљен: испред прамца лада, окачено омотку, виси златно руно!

И учини ми се: лада плови засијајем руна, а оно се непрестано измиже испред педесет дугих весала.

Кадмо и Пларес и многи Енхелејци с њима испеше се на зидине и стадоше махати - давали су знаке и дозивали ладаје да срвате на њихову светковину.

И наједном сви зајуташе.

Као се лада примиша, над морем и веслима и према граду одлијегала је све јасније Орфејева чаровита свирка - час би узео гитару и уз њу попијевао, час би мамио трепераве звуке из лауте.

Весла су се дизала и спуштала вођена божанским звукима. Лада тако обиђе град и уплови у малу, тиху луку.

Пларес у Кадмо позваши бродаре да ступе на тло гостопримног града - зидине га ни дијеле од свијета, капије су раширене руке домаћинске.

Стојећи крај кормилара, ви-кну Јасон:

- Нерадо силазимо! Моји људи жељни су одмова - овдје би нас задржавала лјепота природе и вашега гостопримства!

Пларес тад нареди да им се на ладу дотуре јела и пина - нека се окријепе и нек се сје-ћају малог, тек заснованог гра-да.

Лада се примакну Кадмо и пружи руку Јасону и каза му

ко је и како се ту обрео. И додаде, уз лак осмјех: открио је златно руно међу овим припротим људима и брдима окићени златостом жуквом.

И потом рече Кадмо:

- Причай ми, Јасоне, Есонов син, куд сте пловили и какви су вас божански вјетрови носили. На лади, чујем сад по говору, има мојих Беоћана.

Замисли се уморни Јасон и прозбори:

- Не могу све исказати, краљу, јер би моја прича врло дуга била. Но почу чиме се враћамо јачи и богатији.

Да не покренуши весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови кроз незнано и не бисмо откривали снове и богове. Они су исти свуда - исти од Агра до Колхида и ћудљивих ријека и мора: богови под маскама и разним именима, богови подљудски моћни и људски слаби!

Да не пловисмо весла, да остандосмо дома, лежећи у топлим постелама, не бисмо знали како се плови

Спорт

НА КРАЈУ ЈЕСЕЊЕ СЕЗОНЕ У ДРУГОЈ ЛИГИ

ИПАК, НА ДНУ

- Фудбалери Будве заузели претпоследње мјесто, али нису без наде да у пролеће знатно поправе пласман Десеторица затражили исписницу

НИЈЕ се догодило оно што су навијачија Будве очекивали – да послије три узастопне побједе и у двијем последњим утакмицама јесеног дијела њихови љубимци заиграју добро и освоје водове. Будвани су у Винковцима од тамошњег Динама, односно сада Цибалије, поражени високо са 5:0. Према ономе што се догађао на терену, очевици кажу да је резултат сасвим нереалан. Но, памте се само голови, а не игра и шанса, па ни суђење.

У последњем колу, на игралишту крај Словенске плаже, гостовају је Сутјеска. Био је то црногорски друголигашки дерби који је оправдао очекивања око 3000 гледалаца који су пратили ову утакницу. Бодови су и једним и другима били пријеко потребни, али то није спутало ноге фудбалерима. Играли се изванредно – гости су имали више од игре, веома лијепе прилике за голове, али и домаћи су стварали веома зреле шансе и добро парирали реномираном противнику. Но и поред лијепе игре и бројних прилика мреже голмана Радовића и Јонуза су остала нетакнуте. У извођењима једанаестераца-права драма. Готово цијело полувијеме извођени су пенали и тек у петнаестој серији одлучено је коме ће припасти бод. Никшићани су искористили своју шансу, били су прецизнији стријелци и заслужено освојили бод који им омогућава да одрже корак с већином.

И једни и други би били задовољни да су побиједили, али у фудбалу, као и другдје у животу планирано и жељено се често не оствари.

Крај јесење трке Будвани су

ИЗ БОКСЕРСКОГ КЛУБА БУДВА

НОВИ УСПЈЕСИ

На традиционалној боксерској ревији „Синђелић“ у Београду која је одржана 22. децембра, такмичари Будве, освојили су два прва места.

У категорији пионира, најбољи је био дванаестогодишњи Никола Сјекоћа, а у конкуренцији јуниора Слободан Влаовић који је од стране жирија проглашен за најборбенијег учесника ревије.

Р.П.

тако дочекали на претпоследњем мјесту са 11. освојених бодова и негативном гол-разликом. На први поглед: веома тешка ситуација. Но, ако се зна да током јесени распоред није био наклоњен нашем тиму, да су прве утакмице у којима су били домаћини играли у Титограду и Цетињу јер се терен у Будви реновирао, да најбољи играч Станко Думнић није играо чак у 14 утакмица, онда се нешто боље и није могло очекивати. С друге стране у пролеће Будва игра десет утакмица на свом терену и то већину са тимовима који заузимају доњи дио табеле, што значи да се опстанак може обезбиједити. У клубу мисле чак да је реалан пласман овог тима на крају првенства у средини табеле.

Но да оставимо прогнозе. Важније је питање како ће тим Будве изгледати на пролеће. Ово из разлога што је чак десет фудбалера овог тима затражило исписнице. То су Зоран Батровић, Мунир Колењовић, Славко Радовић, Саша Спасојевић, Драган Аничин и Драган Вуковић, а на трансфер листи су Драган Ковач, Јован Пралетић, Миодраг Костић и Драган Башић.

Уколико сви они оду, неће бити ни мало лако јер се заиста ради о искусним играчима. Но, ни у клубу не сједе скритех руку. Рок за преласке фудбалера почне 27. децембра и представници Будве контактирају с Партизаном, Црвеном зvezdom, Радом, Будућношћу, Спартаком и Ловћеном у жељи да појачају редове. Шта ће бити остаје да се види – ускоро.

С.Грегорић

ФЕХМИ ОДЛАЗИ

НАЈУСПЈЕШНИЈИ техничар Боксерског клуба „Будва“ Фехми Хусен одлучио је да напусти матични клуб и пређе у новосадску „Војводину“.

Преговори између ова два клуба већ су завршени, а Фехми ће наредне недеље имати први меч за нови клуб.

Говорећи о овоме, Фехмијев тренер Павле Бучај нам је рекао да је то велики губитак за будвански бокс и спорт уопште, али је на другој страни поступак Фехмија разумљив јер је ријеч о једном од најперспективнијих такмичара у југословенском боксу.

Р.Павићевић

КОНСТИТУИСАН НОВИ САЗИВ СОФК

КВАЛИТЕТ ИЛИ МАСОВНОСТ?

- Повећање средстава за физичку културу и спорт захтијева озбиљнију раздјелу и коришћење.
- Неопходни повољнији услови за ангажовање стручњака.

КРАЈЕМ октобра ове године конституисан је нови сазив Савеза организација физичке културе наше општине у коме су 25 представника спортских клубова, привредних организација и школа. За предсједника Конференције СОФК изабран је Драган Кларић, за секретара Павле Мартиновић, а за чланове Предсједништва др Тадија Николић др Милош Марковић, Видо Глушчевић, Ђорђе Петровић и Урош Радуловић.

Нови састав СОФК чекају многи задаци тим прије што у протеклом периоду ова организација није активно радила, па су се спорт и физичка култура развијали стихијски, зависно од могућности и интереса спортских клубова. (Од 1974. до 1984. године Конференција СОФК није ни формално постојала, а од 1984. године њен рад се сводио на проглашење спортисте године у општини).

– Најпречи задатак СОФК је израда правиле критеријума за расподјелу средстава, што досад није постојало. Претходно се мора одлучити да ли је наша општина расположена за квалитетни или за масовни спорт. Ако је за квалитетни спорт, то има своју цијену и искључује досадашњи начин рада, али је за масовни спорт то има своју цијену јер се у том случају не може очекивати и квалитет – каже предсједник СОФК Драган Кларић, наглашавајући да је оснивањем Фонда за физичку културу знатно побољшано финансирање спорта и физичке културе у нашој општини (скоро четвророструк) и да се мора водити много више рачуна о расподјели и коришћењу средстава. Од клубова који буду тражили и добили

средства на основу програма рада, тражиће се и адекватни резултати, јер СОФК не може финансирати неуспјешан рад.

Већим издавањем средстава за спорт и физичку културу створиће се услови за побољшање стручног рада. Постоје изгледи да се у сарадњи са СОФК Црне Горе и Југославије ангажују неки стручњаци из источних земаља (чији су финансијски и захтјеви знатно скромнији него код наших стручњака истог нивоа), а обезбеђивањем поштовања критеријума створиће се услови и за професионално ангажовање стручњака у клубовима у складу с критеријумима СОФК. Садашњи односи и ситуација ја у спортском клубовима нијесу повољни за ангажовање стручњака у професионалном односу, каже Кларић, и они се могу побољшати једино ако се опредијелимо за квалитетни спорт, јер ће се тада моћи плански и другорочно финансирају стручни рад.

Иако је израда критеријума и утврђивање политike развоја спорта и физичке културе општине основни, није и једини задатак от штавинског СОФК, већ по ријечима њеног предсједника, ова организација мора озбиљнити интерес спортивских клубова, да се н ће дешавало да због неизвјесне и неповољне финансиске ситуације спортски клубови улaze у аранжмане од којих губи и спорт и клуб. Примјер тога је и однос Монтенегроекспреса ПВК Будва.

Савез организација физичке културе ће организовати избор спортисте године у нашој општини и проглашење обавити у јануару идуће године.

В.М.С

ХУМОРЕСКА

НОВОГОДИШЊА НАГРАДА

ГОСПОДО моја, пре него што отворим ове коверте са подацима о кандидатима за НОВОГОДИШЊУ НАГРАДУ општине ВЕЛИКА КУКАВИЦА, да ли неко од чланова комисије за ово признање има какав усмени предлог? – упита предсједник комисије, Мита Прасе, певач народних песама и власник кафанице „Сомче“.

– Ја предлажем да ову награду, која је можда и последња у овом веку и ове врсте, добије Предузеће „ЈУГОСЛАВИЈА“, које је одолело навали владе и политичке и успешно послује! – предложи Петар Шунигла, доживотни предсједник удружења голубара, иначе бивши индустријалац. – Награду треба да добију радници, јер су они на својим плећима изнели сва програм и све задатке. Предлажем, да сваком раднику дамо НОВОГОДИШЊИ ПАКЕТИЋ вредан 500 марака у храни, пићу и, је ли, програмском усмерењу нове владе.

– Одлично! То је право решење! – рече предсједник и записа предлог. – Даље!

– Господо, ја предлажем да НОВОГОДИШЊУ НАГРАДУ општине Велика Кукавица добије наш суграђанин Паја Патац! – предложи члан комисије господин Јоца Философ, најстарији житељ у крају и доносилац прве фудбалске лопте у општину још 1906. године.

– Ко је тај? запиташи сви углас.

– То вам је, господо моја, најбољи судија у међуопштинској фудбалској лиги. Суди 25 година. Само ове сезоне је досудио 100 пенала и признао 30 голова из офсајда. Притом, господо моја, је примио мито од свега пет милијарди старих динара, што је ситница. Добио је многе битне од навијача, али и фудбалера. Поло-

мили су му шест ребаера и има 12 зелених зуба. То је прави кандидат. Предлажем да му доделим награду како би човек могао да купи ШТУЛЕ пошто су му поломили и обе ноге, јесенас – одговори Философ.

– Одлично. Значи, кандидат број два Паја Патац.

– Господо, чекајте, имам и ја предлог! – јави се један члан комисије, – ЈА ПРЕДЛАЖЕМ СЕБЕ ЗА НОВОГОДИШЊУ НАГРАДУ. Ја сам радник скоро 40 година, у производњи (правим клинове!), радио сам и мучио се толике године – и никада ништа нисам добио, чак ни похвалу од синдиката. Пошто ме нико никад и никада није ВИДЕО, НИТИ НИЗАШТА ПРЕДЛОЖИО, а до пензије имам десет дана, усудио сам се и предложио сам себи. Иначе, зовем се МИШКО УДАРНИК, а радник сам од главе до пете. Немам стан, немам ауто, немам девиза. ЈА САМО ПРОЛЕТЕР!

Предсједник комисије Мита Прасе и остали се погледаše, а онда предсједник уписа и његово име на листу.

– Какву теби радниче награду да дамо? – запита Мита.

– За пакетић си мало велик, је ли, диплома ти није потребна, новаца немаш да ти поклонимо ауто, на скијање не идеши, женске те не интересују...? запита Пера Шунигла.

– Господо, сетио сам се. Најем другу Мишку, купићемо један полароид-апарат ПА НЕКА ШКЉОЦА И СЛИКА ДО МИЛЕ ВОЉЕ ЈЕР ЈЕ ИОНАКО ЦЕЛОГ ЖИВОТА САМО РАДИО! – предложи предсједник Мита Прасе и закључи седницу.

КАРЛО ЗЕБЕР

Приморске новине

Основач листа Скупштина општине Будва

Издавач Културно-информативни центар Будва. В.Д. директор Бранислава Лијешевић. Уређује Редакциони колегијум. Главни и одговорни уредник Владимира Станишић. Адреса редакције „Приморске новине“ Будва, телефони (086) 61-487, 51-194, 51-568. Број жиро-рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва. Штампа „Побједа“ Титоград. Претплата за годину дана 120 динара, за иностранство 30 УСД. Рукописи се не враћају.